

صاحب امتیاز :

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور اداره روابط عمومی و امور بین الملل

زیر نظر هیئت تحریریه

تلفن : ۶۶۹۴۱۲۶۵

نمابر : ۶۶۹۴۴۰۹۴

پست الکترونیکی :

maharat@irantvto.com

نشانی:

تهران خیابان آزادی چهارراه خوش سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

چاپ:

انتشارات سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

ماهنامه علمی، فنی و تخصصی
سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
سال چهاردهم/ شماره ۵۴/ تیر ۱۳۸۵

۲	سرمقاله
۳	ایستگاه هشتم مهارت
۶	گفتگو
۸	مهارت های حرفه ای در ایران و جهان
۱۲	دنیای مهارت
۲۰	مهارت ارز جدید جهانی
۲۴	نگاهی گذرا به فعالیت های سازمان
۳۰	جوانان علاقمند و نیازهای آموزشی
۳۲	عبادت علی (ع)
۳۴	مهارت گذشته، حال و آینده

صاحب نظران و علاقمندان می توانند مطالب و آثار خود را به نشانی نشریه و یا پست الکترونیکی مهارت ارسال نمایند. مهارت در ویرایش مطالب ارسالی آزاد است.

نقل مطالب و استفاده از عکس های نشریه با ذکر ماخذ آزاد است.

مطالب مطروحه در نشریه لزوماً نظر سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور نیست.

جهت بهره گیری موثرتر از مقاله های علمی موارد ذیل را رعایت فرمایید:

متن تایپ شده مقاله را به همراه عکس های مربوطه بر روی دیسکت و یا از طریق پست الکترونیکی ارسال نمایید.

منابع و ماخذ مقاله ها و ترجمه ها را یادآور شوید.

مختصری از پیشینه تحصیلی، کاری و علمی خود را ذکر نمایید.

مهارت، توسعه منابع انسانی و چالش های آینده کشور

که مجید محمدی حسین آبادی

مهمترین بخش در سرمایه گذاری نیروی انسانی ارتقاء سطح دانش و مهارت باهدف افزایش بهره وری نیروی کار است که نهایتاً به افزایش بهره وری سازمان منجر می گردد. در اکثر جوامع ارتقاء سطح دانش نیروی کار کشور از طریق آموزش پایه و عالی و ارتقاء مهارت نیروی کار کشور از طریق آموزشهای فنی و حرفه ای صورت می گیرد.

آموزش فنی و حرفه ای باید جزء اساسی نظام آموزش مداومی باشد که در آن مواضع بین آموزش، کار و جامعه از بین رفته باشد. بسط آموزش فنی و حرفه ای در کلیه سطوح آموزشی و آموزش مداوم مستلزم منابع مالی کافی و پرسنل ماهر است که اغلب از منابعی که برای آموزش پایه و عالی در نظر گرفته می شود، فراتر می رود.

آموزش فنی و حرفه ای عامل مهمی در تربیت نیروی انسانی ماهر و کارآمد است؛ به طوری که سازمان یونسکو معتقد است آموزش فنی و حرفه ای باید بخش مکمل نظام همه جانبه باشد و به این سبب باید به محتوای فرهنگی آن توجه کافی کرد. این آموزش باید از تربیت افراد برای انجام یک شغل خاص که نیازمند مهارت و دانش لازم است فراتر نهد و همگام با آموزش عمومی، شخصیت و منش افراد را نیز پرورش دهد و توانایی درک، داوری، اظهار نظر و سازگاری با محیط های گوناگون را در آنان تقویت کند. در حقیقت، توسعه منابع انسانی به نظام آموزش فنی و حرفه ای بستگی دارد؛ نظامی که در آن توسعه آموزش مهارت های شغلی، رکنی اساسی دارد.

توسعه هماهنگ منابع انسانی مستلزم توازن اجتماعی - اقتصادی بین مهارتهای مختلف مورد نیاز در توسعه هر کشور است و باید بر اساس تجزیه و تحلیل مهارتهای حرفه ای استوار گردد که در مسیر توسعه اجتماعی اقتصادی مورد نیازند. مهارت های مفید اجتماعی با کلیه فعالیت ها و اشکال تولیدی سرو کار دارند. با منسوخ شدن روزافزون مهارت های سنتی که حاصل پیشرفت های تکنولوژیک است، آموزش فنی و حرفه ای، با در نظر داشتن تحولات بالقوه بازار کار، به دنبال یافتن بهترین توازن ممکن بین تقاضای کارفرمایان است. این تقاضا چهار عنصر اصلی حرفه، محل، زمان و تعداد را در بر می گیرد. برنامه ریزی آموزش فنی و حرفه ای نباید تنها به تعاریف محدودی از مشاغل مورد نیاز محدود شود، بلکه باید در برگیرنده مختصات و مهارتهای چند جانبه و کاملاً مبتنی بر نیازسنجی اولیه از بازار کار باشد.

با پذیرش نقش ویژه کارآمدی و مهارت نیروی کار در سرنوشت اجتماعی و اقتصادی جوامع می توان از واژه تخصصی شده توسعه منابع انسانی ماهر در تحلیل بهره وری استفاده نمود.

نگاهی تطبیقی به وضعیت توزیع مهارت ها در سطوح مختلف نیروی کار شاغل کشور با سایر کشورهای توسعه یافته خصوصاً در بخش صنعت حاکی از اختلاف چشمگیر در مقطع نیروی کار ماهر است. در حالیکه ۳۵ درصد از نیروی کار شاغل کشورهای صنعتی را کارگران ساده تشکیل می دهند، این رقم در کشور ما ۵۷ درصد است. ارقام متناظر کشورهای صنعتی و کشور ما ایران در بخش تکنسین ها، مهندسان و مدیران به ترتیب ۳۵ درصد در مقابل ۳۰ درصد، تکنسین ها (کارگران ماهر) و حتی مدیران خبره می باشد.

این مسأله زمانی جدی تر می شود که مشکلات بازار کار ایران نظیر بالا بودن نرخ بیکاری، ضعف قانون کار و نظام تامین اجتماعی، غیر استاندارد بودن تابع بازار کار، کسر مهارت نیروی کار، ضعف سیستم مدیریت اطلاعات بازار کار، حساسیت های سیاسی و فرهنگی و ... نیز مد نظر قرار گیرد. برای رسیدن به نرخ رشد ۸ درصدی اقتصاد کشور در افق ۲۰ ساله با توجه به فرونی نرخ رشد بیکاری به نرخ رشد اشتغال نیروی کار کشور، مواجهه منطقی با چالشهایی مانند جهانی شدن، تغییر و رشد روزافزون کشورهای توسعه یافته به همراه افزایش کیفیت نیروی انسانی در این کشورها و محدودیت های انرژی و منابع در دنیا توجه به مدیریت منابع انسانی ضرورت می یابد. بی گمان این توجه زمینه ای را فراهم خواهد کرد که کیفیت منابع انسانی کشور در رسیدن به بهره وری و در نهایتاً رشد اقتصادی در مسیری هموارتر قرار گیرد.

در این مسیر سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور با بهره برداری از مراکز آموزشی و مربیان مجرب خود در انتقال مهارت های روز همگام با فناوری های مدرن نقش برجسته ای بر عهده دارد. به همین سبب است که ۶ مرداد روز ملی مهارت و ترویج آموزش های فنی و حرفه ای را در سال جاری با تاکید مضاعف بر جایگاه مربیان پر تلاش سازمان، سال بسط و گسترش فرهنگ مهارت آموزی در همه اقشار جامعه با محوریت مربیان زحمتکش می دانیم.

ایستگاه هشتم مهارت سکوی پرتاب نخبگان

تهیه و تنظیم : دبیرخانه مسابقات ملی مهارت

جنوبی با ۱۰ نفر در ۸ رشته کمترین شرکت کننده این دوره از مسابقات راه دارا می باشند. نکته قابل تأمل در این دوره، برگزاری مسابقات در دو رشته جدید، ساخت و تولید (به صورت تیمی) و مکانیک صنایع (انفرادی) است که برای اولین بار صورت گرفته است. در رشته ساخت و تولید ۸ استان در ۱۲ تیم سه نفره و در رشته مکانیک صنایع ۵ استان با ۷ شرکت کننده به مرحله ملی مسابقات راه یافته اند. ضمناً رشته تاسیسات الکتریکی و فناوری اتومبیل با ۳۵ نفر بیشترین و رشته مکانیک صنایع با ۷ نفر کمترین شرکت کننده را دارا می باشند. نکته قابل توجه در این دوره از مسابقات

کارشناسان ستاد و استانها و تحت نظارت دبیرخانه مسابقات ملی مهارت صورت گرفت و پس از آن CD پروژه ها سه روز قبل از مسابقات به نمایندگان استانها تحویل شد. ضمناً نمونه پروژه های ملی نیز پس از تدوین، جهت آشنائی شرکت کنندگان و استانها در سایت سازمان قرار داده شد.

در پی برگزاری مرحله دوم استانی و جمع بندی لیست نفرات برتر استانها، آمار حدود ۶۰۲ نفر شرکت کننده بدست آمده است که این نفرات در مرحله کشوری مسابقات از تاریخ ۲۷ تا ۳۰ تیرماه رقابت خواهند داشت.

از این تعداد شرکت کننده منطقه کرج با ۴۵ نفر در ۲۳ رشته بیشترین و استان خراسان

هشتمین دوره مسابقات ملی مهارت طی روزهای ۲۷ تا ۳۰ تیرماه ۱۳۸۶ در ۲۵ رشته با حضور برگزیدگان مرحله استانی مسابقات مهارت در ۱۱ منطقه برگزار شد.

این دوره از مسابقات ملی مهارت برطبق منشور تنظیم شده، در مرحله شهرستانی با ۱۲ هزار و ۱۳۱ شرکت کننده در اسفندماه ۱۳۸۵، مرحله اول استانی (مستقل گروهها) با ۲ هزار و ۷۸۷ نفر شرکت کننده در فروردین ماه ۱۳۸۶ و مرحله دوم استانی (بین گروهها) با ۲ هزار و ۶۰۱ نفر شرکت کننده در اردیبهشت ماه سال جاری در ۲۵ رشته فنی برگزار شد.

در سه مرحله انجام شده، طراحی پروژه ها در هر دوره با حضور حدود ۱۲۰ نفر از

استانهای منتخب جهت برگزاری هشتمین مسابقات ملی مهارت

افزایش حدود ۲۵ درصدی شرکت کنندگان نسبت به سال گذشته (۴۸۱ نفر) می باشد که این امر منتج از دو موضوع آشنایی و استقبال بیشتر جوانان از مسابقات و پذیرش شرکت کنندگان در دو گروه درون سازمانی (گروه یک) و برون سازمانی (گروه دو)، می باشد.

برگزاری این دوره از مسابقات نیز همانند سالهای گذشته به صورت غیر متمرکز و در استانهای متقاضی اجرا شد. با توجه به اعلام آمادگی ۱۰ استان در رشته های پیشنهادی پس از بررسی کمیته فنی از نظر تجهیزات، امکانات رفاهی و کارگاهی آن مناطق، محل برگزاری رشته ها به شرح جدول ذیل انتخاب شدند و به استانها ابلاغ شد.

ضمناً با توجه به پتانسیل مرکز تربیت مربی بخش عمده مسابقات (در ۸ رشته) در مرکز تربیت مربی برگزار شد.

این دوره از مسابقات از تاریخ ۲۳ تیرماه با ورود کارشناسان جهت تدوین و آماده سازی پروژه های مسابقات و آموزش برگزیدگان شروع شد و مراسم افتتاحیه مسابقات به صورت غیر متمرکز در استانهای مجری برگزار شد.

مراسم اختتامیه نیز به صورت متمرکز در جوار حرم مطهر حضرت امام رضا (ع) در استان خراسان رضوی برنامه ریزی و اجرا شد.

این دوره از مسابقات که تجربه برگزاری هفت دوره پیشین را به منظور اجرای بهینه در اختیار داشت بازهم نشان داد که مسابقات ملی مهارت جایگاه بسیار خوبی برای شناسایی و کشف نخبگان مهارت و جوانان مستعد را داراست.

جوانان علاقمند و مستعدی که بسیاری از آنها جویای کار و حرفه بوده اند و به تبع آن وارد حوزه مهارت آموزی شده اند، در رقابتی جانانه تمام توان، هوش و علم خود را به شکل عملی ارایه می دهند.

این رقابت تمام عیار که به نوبه خود زمینه انتخاب برگزیدگان مهارت های بیست و پنج گانه را برای حضور در رقابت های بین المللی مهارت فراهم می سازد کارآیی، درایت و توان جوان ایرانی را نیز نمایش می دهد.

اردوهای آموزشی آماده سازی مسابقات جهانی مهارت « ژاپن ۲۰۰۷ »

اردوهای آموزشی آماده سازی برگزیدگان در مرحله اول بصورت غیر متمرکز در استانها با حضور ۱۱۳ برگزیده ششمین و هفتمین دوره مسابقات ملی مهارت در سه ماهه آخر سال ۱۳۸۵ شروع شد. در مرحله نخست سنجش افراد بصورت ماهانه و در مرکز تربیت مربی صورت گرفت و نفرات برتر دوره ها، به تعداد ۴۵ نفر پس از کسب حد نصاب به مرحله دوم اردوها که از تاریخ ۱۳۸۶/۲/۱ شروع شد که، راه یافتند.

در این مرحله، در هر رشته دو نفر (به جز رشته های فناوری، خیاطی و کنترل صنعتی که به دلیل نزدیکی نمرات نفرات دوم و سوم، سه نفر حضور داشتند، پس از پایان این مرحله از اردو و سنجش نفرات برتر هر رشته به اردوی مرحله سوم که تا ۱۰ روز قبل از اعزام به سی و نهمین دوره مسابقات جهانی شیزوکای ژاپن (۱۰ آبان ۸۶) ادامه دارد، راه یافتند. نکته دیگر اینکه در تعیین رشته های حضور ایران در سی و نهمین مسابقات جهانی مهارت (ژاپن ۲۰۰۷) شاخص هایی همچون:

- ۱- تجربه فنی و علمی شرکت کنندگان
- ۲- تحصیلات مرتبط

- ۳- حضور کارشناسان متخصص و مجرب
  - ۴- برنامه آموزشی مطابق با مسابقات جهانی
  - ۵- تجربه کارشناسان در مسابقات گذشته جهانی
  - ۶- سطح تجهیزات، ابزار و امکانات کارگاهی
  - ۷- سلامت روحی و جسمی برگزیدگان
  - ۸- رعایت شئون ملی و مذهبی و نظم شرکت کنندگان
- مدنظر خواهد بود و پس از سنجش نهایی انتخاب می شوند و در رشته های انتخابی گروهی متشکل از شرکت کننده، کارشناس متخصص و کارشناس مترجم اعزام می شوند. در نظر است علاوه بر رشته های دارای شرکت کننده، در دیگر رشته های مسابقات جهانی کارشناسانی جهت کسب تجربه مسابقات جهانی و انتقال این تجربه به مجموعه آموزشی سازمان اعزام شوند.
- این کارشناسان ملزم به پیاده نمودن کارگاههای آموزشی با رویکرد جهانی در استانهای منتخب می باشند.
- فهرست رشته های اردوهای آماده سازی مسابقات جهانی مهارت (ژاپن - ۲۰۰۷) به قرار زیر است:

۱۱	نقشه کشی صنعتی	۱	فرز CNC
۱۲	تاسیسات الکتریکی	۲	جوشکاری
۱۳	فناوری طراحی گرافیک	۳	فناوری اطلاعات کاربرد نرم افزارها
۱۴	جواهر سازی	۴	طراحی صفحات وب
۱۵	الکترونیک صنعتی	۵	تراش CNC
۱۶	فناوری برودتی	۶	فناوری اطلاعات کامپیوترهای شخصی پشتیبانی شبکه
۱۷	کابینت سازی	۷	کنترل صنعتی
۱۸	آجر چینی	۸	قنادی
۱۹	کاشی کاری کف و دیوار	۹	خیاطی زنانه
۲۰	نجاری	۱۰	لوله کشی
۲۱	نقشه کشی صنعتی		

رییس سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور:

بنگاه های اقتصادی در جستجوی نخبگان مسابقات مهارت هستند

دلیل حضور آنها این است که به دنبال شغل هستند و می خواهند حرفه ای را بیاموزند. برای این کار ما در آموزش فنی و حرفه ای «دهکده های مهارت» را طراحی کرده ایم: برای راه اندازی این دهکده ها با هدف ارایه آموزش به فارغ التحصیلان دانشگاهی با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین شورای عالی انقلاب فرهنگی هماهنگی لازم انجام شده است که از یک مقطع تحصیلی در رشته هایی که بتوانیم کار برای دانشجویان فراهم کنیم آنها به این دهکده ها بیایند و در یک ترم تحصیلی مهارت های مورد نیاز حرفه هایشان را بیاموزند.

این دهکده ها در گام نخست در تهران ظرفیت ۲۰ هزار نفر و در ۹ استان دیگر ۳۰ هزار نفر را خواهند داشت و اعتبار این پروژه از طریق بانک جهانی تأمین خواهد شد. با اجرای این پروژه سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور آمادگی لازم برای حضور افراد تحصیل کرده را به منظور کسب مهارت خواهد داشت.

متأسفانه در حال حاضر نظام آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور مانند سایر نظام های آموزشی پروسه محور است نه محصول محور. در حالیکه نظام آموزشی موفق

سال تمام آنها به اتمام برسد. با این کار کارخانجات هم می توانند کارگران فعلی شان را آموزش دهند و هم نیروی انسانی مورد نیازشان برای سالهای بعد.

آموزش فارغ التحصیلان دانشگاهها
سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به عنوان متولی آموزش های مهارتی در حال حاضر تعداد زیادی از فارغ التحصیلان دانشگاهی را در کارگاه های آموزشی خود تحت پوشش قرار داده است.

**نظام آموزشی موفق باید محصولش
برایش مهم باشد**

**به دلیل اینکه مهارت آموزی منجر به
اشتغال می شود تمام تلاش مان این
است که نسبت به این مسئله اطلاع
رسانی وسیعی انجام دهیم**

**امیدواریم با گسترش تجهیزات و
فضاهای آموزشی نحوه ارایه این
آموزش ها هر روز مطلوب تر از
گذشته شود**

آموزش های منطبق بر بازارکار
در حال حاضر آنچه برای تطبیق آموزش های مهارتی در سازمان با نیاز بازار کار اجرا می شود استعلام از دستگاه دولتی و بخش خصوصی برای نیازهای شغلی شان در سال ۱۳۸۷ و سالهای بعد است.

پس از جمع آوری این اطلاعات و با توجه به سند چشم انداز سندهای آموزشی هر سال نوشته می شود. اما با این کار نمی توان گفت که آموزش ها صددرصد منطبق بر بازار کار می شود. ما وضعیت کشورهای دیگر را نیز بررسی کردیم و متوجه شدیم که آنها هم بدلیل نوسانات بازارهای داخلی و بین المللی این مشکلات را دارند.

در حال حاضر ۲۴ درصد از تعهدات آموزشی غیررسمی کشور در سازمان آموزش فنی و حرفه ای در بخش دولتی است و ۷۶ درصد را بخش خصوصی انجام می دهد. ساخت مراکز آموزشی در شهرک های صنعتی

در شهرک های صنعتی که استعدادهای خوبی از نیروی انسانی وجود دارد تصمیم داریم مراکز آموزشی احداث کنیم. با بررسی های انجام شده ۷۲ شهرک صنعتی انتخاب شده اند. پروژه های ساختمانی این تعداد مرکز آغاز شده است و برآورد می شود تا پایان

باید محصولش برایش مهم باشد.

طرح هجرت و آموزش روستاییان

با راه اندازی طرح هجرت روستاییان هم موضوع کار سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور شدند. سال گذشته ۳۰۰ مرکز سیار داشتیم و امسال هم به این تعداد با رفع نواقص قبلی به آنها اضافه شده است.

با بازسازی ۴۰۰ دستگاه دارای نقص پیشین هم تعداد مراکز سیاری را که سازمان به روستاها ارسال می کند به هزار عدد رساندیم. در این آموزش ها حدود ۴۰ حرفه که به اشتغال و معیشت روستاییان مربوط می شود برنامه ریزی شده است. این کار می تواند از مهاجرت روستاییان به شهرها جلوگیری کند.

اعطای تسهیلات

در سال جاری از طریق سیستم بانکی مثل سال گذشته هزار میلیارد تومان به فارغ التحصیلان مراکز آموزش فنی و حرفه ای کشور اختصاص یافته است. همچنین از طریق صندوق مهر امام رضا (ع) هم ۳۰ میلیارد تومان مصوب شده است که به آموزشگاههای کشور جهت نوسازی بازسازی اعطاء شود.

این تسهیلات مطمئناً نیز به اشتغال خواهد شد.

با این طرح به هر آموزش دیده سازمان با طرح توجیهی مناسب بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان وام داده می شود.

آموزش کارگران ساختمانی

تفاهم نامه ای با وزارت مسکن و شهرسازی منعقد شده است که برای ساخت ۷۵ میلیون واحد مسکونی که تصمیم به ساخت دارند، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به ۶۰ هزار کارگر آموزش های لازم را ارایه نماید.

ترویج فرهنگ مهارت آموزی

به دلیل اینکه مهارت آموزی منجر به اشتغال می شود تمام تلاش مان این است که نسبت به این مسئله اطلاع رسانی وسیعی انجام دهیم. در سال جاری هم برای ششم مرداد، روز ملی مهارت و ترویج آموزش های فنی و حرفه ای برنامه ریزی هایی انجام شده است که از طریق رسانه های مختلف و تریبون های متعدد با جامعه ارتباط و تعامل مؤثری انجام شود.

توسعه فضاهای آموزشی

با کمی دقت در دور اول سفرهای ریاست

محترم جمهوری مشخص می شود که یکی از مهم ترین مصوبات این سفرها احداث مراکز جدید آموزش فنی و حرفه ای است. بنابراین سازمان در سال ۱۳۸۵ ضمن پیگیری احداث و تکمیل پروژه های مصوب سفرهای استانی، اتمام ۱۰۰ پروژه از ۱۲۰ طرح عمرانی نیمه تمام سنوات گذشته را در برنامه دارد که این پروژه ها در طی سالهای گذشته دارای پیشرفت فیزیکی کندی بوده است.

در حال حاضر سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور با ۵۵۶ مرکز ثابت آموزش فنی و حرفه ای در دوره های مختلف آموزشی که تماماً رایگان می باشد آماده ارایه خدمات آموزشی به جوانان علاقمند و جویای کار می باشد که امیدواریم با گسترش تجهیزات و فضاهای آموزشی نحوه ارایه این آموزش ها هر روز مطلوب تر از گذشته شود چرا که پرورش نیروی کار مسلط به دانش فنی روز مستلزم وجود ساختارهای مجهز به منابع انسانی کارآمد، تجهیزات روز و فضاهای آموزشی مناسب است.

دکتر علی کردان

معاون وزیر کار و امور اجتماعی و رییس سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور با تأکید بر مترصد بودن بنگاههای اقتصادی و صنعتی برای جذب برگزیدگان مسابقات ملی مهارت، نفرات برتر این رقابت ها را نیروهای مستعدی دانست که صنایع بزرگ در جستجوی آنها هستند.

دکتر کردان در مصاحبه با خبرنگار مهارت ضمن تأکید بر اهمیت برگزاری مسابقات ملی مهارت در بالابردن سطح فرهنگ مهارت آموزی در جامعه در خصوص مباحث اخیر سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور در آستانه ششم مرداد روز ملی مهارت و ترویج آموزش های فنی و حرفه ای توضیحاتی دادند که بخشی از آن در این صفحات آمده است.

مهارت های حرفه ای در ایران و جهان

رژه تیم اعزامی جمهوری اسلامی ایران در افتتاحیه هشتمین دوره مسابقات جهانی مهارت (۲۰۰۵ فنلاند)

معرفی سازمان بین المللی مهارت

هدف و آرمان سازمان بین المللی مهارت های جهانی فراخوان جوانان، معلمان، مربیان و کارمندان برای نیل به استاندارد های جهانی مهارت در بخش های مختلف اقتصادی و ارتقای آموزشهای حرفه ای کشورهای می باشد. همچنین توسعه به تبادل تجربیات میان کارشناسان کشورها در زمینه آموزش فنی و حرفه ای می پردازد.

این سازمان اهداف بی نظیری را در تبادل استانداردها و مقررات در زمینه آموزش های حرفه ای دنبال می کند. مسئولیت برگزاری مسابقات جهانی مهارت که بصورت دو سالانه برگزار می شود بر عهده این سازمان می باشد تاکنون ۳۸ دوره را برگزار کرده است و سی و نهمین دوره مسابقات جهانی مهارت در سال ۲۰۰۷ در کشور ژاپن برگزار خواهد شد. ایران نیز عضو سازمان بین المللی آموزشهای حرفه ای (سازمان بین المللی مهارت جهانی) می باشد.

سازمان بین المللی آموزش های حرفه ای (I.V.T.O) برای عضویت سازمان هایی که ارتقای آموزش های حرفه ای را در کشورها به عهده دارند آزاد می باشد. عملکرد این سازمان در سراسر دنیا بوده و از لحاظ سیاسی و فرقه ای بیطرف است. هدف و آرمان I.V.T.O فراخوان جوانان، معلمان، مربیان و کارمندان برای نیل به استانداردهای جهانی مهارت در تجارت، خدمات صنعت و ارتقای آموزشهای حرفه ای می باشد. وظیفه I.V.T.O تبادل تجربیات میان کارشناسان در زمینه آموزش مهارتی در دیاست. سازمان مذکور اهداف بی نظیری را در تبادل استانداردها و مقررات در زمینه آموزشهای حرفه ای دنبال می کند.

اما تاریخچه مسابقات مهارت در دنیا به رویدادهایی در کشور اسپانیا مربوط می شود. در سال ۱۹۴۶ نیاز شدیدی جهت تعیین سطح مهارت کارگران در کشور اسپانیا احساس می شد. در آن هنگام رئیس سازمان جوانان اسپانیا این اعتقاد را داشت که باید جوانان، معلمان، مربیان و کارگران را متقاعد نمود که آینده شغلی آنان به کسب مهارت های فنی بستگی دارد و با جدیت تمام

سی و پنجمین دوره مسابقات که در سال ۱۹۹۹ در کشور کانادا برگزار گردید جمعاً ۳۳ کشور با ۶۰۷ شرکت کننده در ۳۷ رشته فنی و خدماتی به رقابت پرداختند.

مهارت های حرفه ای در ایران

با توجه به تأثیر مسابقات مهارت حرفه ای در ارتقاء سطح مهارت های فنی کارگران و صنعتگران جوان در کشورهای عضو سازمان I.V.T.O، کشور ایران نیز در سال ۱۳۵۰ هجری شمسی (۱۹۷۱ میلادی) برای نخستین بار اقدام به برگزاری مسابقات ملی در ۱۲ رشته با ۵۰۰ شرکت کننده نمود و این مسابقات تا سال ۱۳۵۴ هجری شمسی همه ساله برگزار می شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی مسابقات ملی مهارت ایران در سال ۱۳۷۹ بازگشایی شد و از آن پس برگزاری مسابقات

این نیاز ضروری را از همان سال پیگیری نمود. بدین ترتیب بعد از جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۵۰، اولین المپیاد حرفه ای در کشور اسپانیا برگزار گردید.

در این المپیاد تنها ۲ کشور اسپانیا و پرتغال با ۲۴ شرکت کننده در ۱۲ رشته به رقابت پرداختند. این مسابقات به سرعت مورد استقبال کشورهای صنعتی آن زمان قرار گرفت و در سومین دوره این مسابقات کشور اسپانیا میزبان ۶ کشور صنعتی و رو به توسعه دیگر بود. در سال ۱۹۵۴ سازمان بین المللی آموزشهای حرفه ای (I.V.T.O) با هدف ترغیب جوانان به کسب مشاغل حرفه ای تشکیل شد و از آن پس هر ۲ سال یکبار این مسابقات در کشورهای مختلف برگزار می گردد و رشد صعودی تعداد رشته های شرکت کننده به گونه ای بود که در

سال	مرحله استانی	رشته	مرحله کشوری	دوره	خواهران	برادران	نسبت شرکت کننده به تعداد رشته
۱۳۷۹	۵۱۶۲	۳۵	۳۶۹	۱	۱۱۱	۲۵۸	۲۵۸
۱۳۸۰	۱۴۵۹۹	۵۲	۵۹۸	۲	۱۸۴	۴۱۴	۴۱۴
۱۳۸۱	۲۴۱۵۴	۵۴	۸۱۶	۳	۲۳۴	۵۸۲	۵۸۲
۱۳۸۲	۱۰۷۰۰	۲۰	۳۴۵	۴	۳۰۹	۳۶	۳۶
۱۳۸۳	۳۸۰۰	۲۰	۴۱۱	۵	۳۵۳	۵۸	۵۸
۱۳۸۴	۱۹۵۰۰	۲۰	۴۱۳	۶	۵۳	۳۶۰	۳۶۰
۱۳۸۵	۱۳۴۳۳	۲۳	۴۸۱	۷	۶۸	۴۱۳	۴۱۳

اولین دوره مسابقات ملی مهارت ۱۳۷۶

دومین دوره مسابقات ملی مهارت ۱۳۸۰

سومین دوره مسابقات ملی مهارت ۱۳۸۱

جهانی آموزش مهارت پذیرفته شد و بدین ترتیب کارگران و مهارت آموختگان ایرانی نیز به رقابتهای جهانی راه یافتند. ایران نخستین بار در مسابقات جهانی مهارت حرفه ای سال ۱۹۷۵ میلادی (۱۳۵۴ شمسی) که در کشور اسپانیا برگزار گردید در ۸ رشته شرکت نمود. این حضور در سالهای ۱۹۷۷ و ۱۹۷۸ به ترتیب در کشورهای هلند با شرکت در ۱۰ رشته و کره در ۱۳ رشته تکرار شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به دلیل لزوم حضور همه جانبه ایران در عرصه های بین المللی مسئله عضویت مجدد ایران در سازمان I.V.T.O مطرح و پس از پیگیری های مجدانه، جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۸ (۲۰۰۰ میلادی) به عضویت مجدد سازمان مذکور درآمد. در اولین دوره مسابقات ملی مهارت پس از انقلاب اسلامی (تیرماه ۱۳۷۹)، تعداد ۳۶۹ نفر در مرحله استانی موفق به کسب رتبه های برتر در ۳۵ رشته شدند و از میان شرکت کنندگان اولین المپیاد ملی مهارت ۱۰۱ نفر (۲۲ نفر از خواهران و ۷۹ نفر از برادران) به عنوان نفرات اول تا سوم مسابقات انتخاب شدند که جوایز آنها طی مراسمی در سالن اجلاس سران با حضور مقامات کشوری و نمایندگان مجلس شورای اسلامی اهدا گردید.

دومین مسابقات ملی مهارت در مردادماه ۱۳۸۰ با حضور ۵۹۸ نفر از برگزیدگان استانی (۴۱۴ نفر برادر و ۱۸۴ نفر خواهر)، در ۵۲ رشته در محل دائمی نمایشگاه بین المللی برگزار گردید و از میان این برگزیدگان تعداد ۱۵۶ نفر (۳۸ نفر خواهر و ۱۱۸ نفر برادر) موفق به دریافت مدال گردیدند که در مراسم اختتامیه، با حضور مقامات کشوری و وزیر کار کشور چین، مدال و جوایز برگزیدگان توزیع شد.

سومین دوره مسابقات ملی مهارت حساسیت خاصی از خود بروز داد. برنامه ای مدون و هدف دار تدوین شد. ابتدا از تمامی وزارتخانه هایی که به نوعی درگیر آموزشهای فنی و حرفه ای و جوانان بودند دعوت شد تا در سطح معاونین وزیر در جلسه ای که بدین منظور در ستاد سازمان آموزش فنی و حرفه ای تشکیل شد، مشارکت جویند، در آن جلسه اهداف مسابقات در مرحله استانی و ملی بیان شد که ما حاصل آن رشد انبوه رقابت کنندگان نسبت به سال ۷۹ و ۸۰ و همکاری نزدیک و مشارکت جویانه ارگانها با سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور در برگزاری مرحله استانی بود.

شرکت کنندگان در سال ۸۱ در ۵۴ رشته شرکت نمودند که ۲۸ رشته با مجموعه رشته های مسابقات جهانی مهارت در سال ۲۰۰۳ کشور سوئیس مشترک بود. قریب ۲۰ هزار نفر شرکت کننده در

مذکور همه ساله در مراحل شهرستانی، استانی و کشوری برگزار می شود. کشور ایران با در نظر گرفتن اهمیت برگزاری مسابقات مهارت حرفه ای

در روند رشد و توسعه صنعت و ارتقاء کیفیت مهارت صنعتگران جوان در سال ۱۳۵۴ هجری شمسی (۱۹۷۵ میلادی) بنا به تصمیم اجلاس هیئت کمیته ملی مسابقات مهارت فنی ایران تقاضای عضویت در سازمان جهانی آموزش را نمود و پس از انجام مقدمات لازم به عضویت سازمان

محل برگزاری مسابقات جهانی	کره	سوئیس	فنلاند
تعداد رشته ها	۱۶	۶	۱۵
میانگین	۴۲۹	۴۷۲	۴۷۹
جوایز اخذ شده	-	۱۰ دیپلم افتخار	۴ دیپلم افتخار
رتبه	رتبه ۳۵ از ۳۵	رتبه ۳۶ از ۳۰	رتبه ۲۶ از ۳۸

چهارمین دوره مسابقات ملی مهارت ۱۳۸۲

پنجمین دوره مسابقات ملی مهارت ۱۳۸۳

ششمین دوره مسابقات ملی مهارت ۱۳۸۴

هفتمین دوره مسابقات ملی مهارت ۱۳۸۶

مرحله استانی و حدود ۷۰۰ نفر در مرحله ملی شرکت نمودند. نفرات برتر در اردوی آمادگی جهت شرکت در مسابقات جهانی حضور یافتند که در آخرین مرحله، برترینها با توجه به شرایط مسابقات جهانی و سطح آن مسابقات، برگزیده و اعزام شدند. این مسابقات در دوره دیگر نیز با شرایطی که در جدول صفحه قبل آمده است برگزار شده است.

ورود ایران به مسابقات جهانی مهارت

مسابقات جهانی مهارت کره - ۲۰۰۱

سی و ششمین دوره مسابقات جهانی مهارت در سپتامبر ۲۰۰۱ با شرکت ۶۶۱ نفر از ۳۵ کشور در ۴۰ رشته در کشور کره برگزار شد. کشور کره جنوبی برای دومین بار میزبانی مسابقات را به عهده داشت. در این دوره از مسابقات جمهوری اسلامی ایران برای اولین بار پس از پیروزی انقلاب اسلامی با ۱۶ شرکت کننده به رقابت با سایر شرکت کنندگان از کشورهای عضو I.V.T.O پرداخت. ماحصل این رقابت اندوختن تجارب بسیار مفید برای مسئولان سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بود که بازتاب آن طی سالهای بعد در ارتقاء کیفیت اجرای مسابقات ملی مهارت منعکس شد.

مسابقات جهانی مهارت سوئیس - ۲۰۰۳

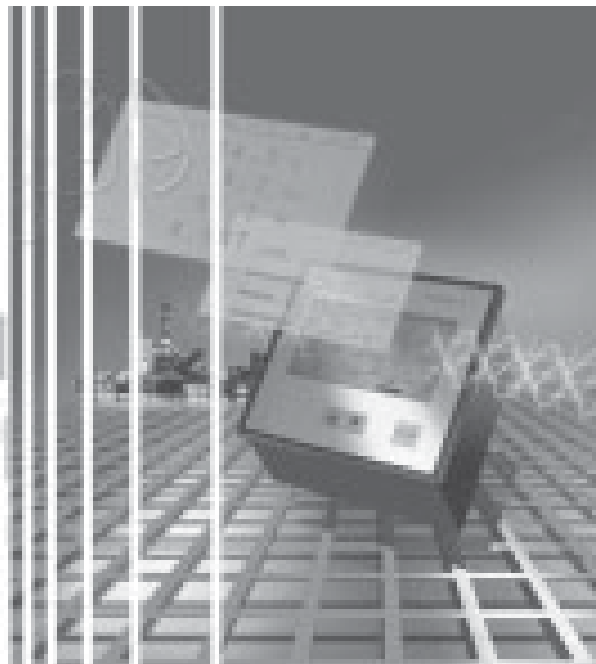
سی و هفتمین دوره مسابقات جهانی مهارت حرفه ای در کشور سوئیس در سال ۲۰۰۳ میلادی برگزار گردید. ۳۶ کشور جهان با حدود ۷۵۰ شرکت کننده در ۴۰ رشته اصلی و ۶ رشته نمایشی باهم به رقابت پرداختند. شرکت کنندگان ایرانی در ۶ رشته در این مسابقات حضور یافته بودند که دومین تجربه حضور ایران را نشان داده و توانستند در رشته تکنولوژی اطلاعات سخت افزار، رتبه چهارم و دیپلم افتخار را به خود اختصاص دهند و اولین موفقیت را در بهبود صلاحیت های حرفه ای شرکت کنندگان در صحنه جهانی به نمایش بگذارند.

مسابقات جهانی مهارت فنلاند - ۲۰۰۵

سی و هشتمین دوره مسابقات جهانی مهارت در سال ۲۰۰۵ در کشور فنلاند برگزار شد. شرکت کنندگان ۳۸ کشور جهان در ۳۹ رشته باهم رقابت کردند. در سومین حضور ایران در مسابقات جهانی شرکت کنندگان ایرانی پیشرفت چشمگیری داشته بطوریکه تیم ایران با ۱۵ شرکت کننده توانست با ارتقاء ۱۲ رتبه در میانگین امتیازات تیمی و کسب ۴ دیپلم افتخار در رشته های تکنولوژی اطلاعات نرم افزار، طراحی صفحات وب، جوشکاری و ماشینکاری CNC در کنار کشورهای صنعتی و پیشرفته عرض اندام نماید.

تهیه و ترجمه: هروس شبانی
ام البنین خانی پور

منبع: سایت سازمان جهانی مهارت

جشنواره بین المللی مهارت برای همگان

ورزیم و تلاشهای جوانان شاغل و مخصوصاً تلاش مضاعف افراد دارای معلولیت و نقص عضو را در معرض دید عموم قرار دهیم. ما همچنین اطمینان داریم که میزبانی این رقابتها در کشورمان در ابتدای قرن بیست و یکم، فرصت بسیار بزرگی را برای معرفی و تبلیغ مهارتهای عالی ژاپن چه در عرصه داخلی و چه در عرصه بین المللی، فراهم خواهد آورد.

استان شیزوکای ژاپن، محل برگزاری این رویدادها، از هر لحاظ مکانی بسیار مناسب و قابل دسترسی می باشد. بعلاوه، این استان میزبان گستره وسیعی از صنایع کشور است: از تجهیزات حمل و نقل و صنایع نیمه رسانا گرفته تا قایقهای بامبو و دیگر کالاهای سنتی. این منطقه که منزلگاه کوه فوجی و خلیج سوروگا است، از لحاظ زیبایی های طبیعی بسیار غنی است و چشمه های آب گرم و تفرجگاههای متعدد آن، بخصوص در شبه جزیره ایزو، بسیار معروفند. ما بر این باوریم که هر کسی که در جشنواره بین المللی مهارت برای همگان شرکت نماید از زیبایی طبیعی محل برگزاری رقابتها و مناطق اطراف آن لذت خواهد برد.

ما حقیقتاً امیدواریم که جشنواره بین المللی مهارت برای همگان ۲۰۰۷ ژاپن، با حداکثر شرکت کننده ممکن مواجه شود و شدیداً مورد توجه عموم مردم قرار گیرد.

نوشتاری از ◀ فوجیو میتارای
رئیس کمیته سازماندهی جشنواره
بین المللی مهارت برای همگان
ژاپن ۲۰۰۷

در باب میزبانی جشنواره:

رقابتهای توکیو ۱۹۷۰ و اوزاکای ۱۹۸۵، این سومین باری است که ژاپن میزبان این رویداد ویژه می شود.

المپیاد بین المللی مهارتی معلولان در سال ۱۹۸۱ برای اولین بار به پاس بزرگداشت سال بین المللی معلولان، و با هدف بهبود و ارتقاء مهارتهای حرفه ای اشخاص دچار معلولیتها جسمانی برگزار گردید. این دومین باری است که ژاپن به افتخار میزبانی این رویداد نائل می شود.

حال که نسل دوران «انفجار جمعیت» دارد به مرز ۶۰ سالگی نزدیک می شود و با آغاز بازنشسته شدن این نسل در سال ۲۰۰۷، با کمبود کارگران ماهر مواجه خواهیم شد، این رقابتها فرصت مناسبی را فراهم خواهد آورد تا بر اهمیت افراد ماهر و متخصص و حرفه ای تأکید

برای اولین بار در تاریخ WSO، مسابقات جهانی مهارت و المپیاد بین المللی مهارتی معلولان، تحت نام «جشنواره بین المللی مهارت برای همگان، ژاپن ۲۰۰۷» در کنار یکدیگر برگزار خواهند شد. ما از طریق برگزاری همزمان این رویدادها امیدواریم که هم اشخاص دارای معلولیتها جسمانی و هم افراد سالم بتوانند به توانایی های مهارتی یکدیگر پی برده و به آن ارج بنهند. ما همچنین امیدواریم بتوانیم اهمیت و جایگاه هر دوی این رقابتها را بیش از پیش برجسته سازیم. ما عمیقاً معتقدیم که این یک فرصت استثنائی برای افزایش آگاهی اجتماعی و استانداردهای مهارتی و آموزش حرفه ای است.

مسابقات جهانی مهارت یک رقابت مهارتی برای جوانان زیر ۲۲ سال است. با توجه به

SKILLS 2007

جدول زمان بندی

هنرمین المپیاد مهارتی معلولان	سی و نهمین مسابقات جهانی مهارت	تاریخ	
	ورود نمایندگان فنی به همراه کارشناسان	پنج شنبه	۸ نوامبر
	ضیافت خوشامدگویی	جمعه	۹ نوامبر
		شنبه	۱۰ نوامبر
	ورود نمایندگان رسمی، رهبران تیم ها، رقابت کنندگان، ناظران رسمی و ناظران میهمان	یکشنبه	۱۱ نوامبر
ورود	ضیافت خوشامدگویی	دوشنبه	۱۲ نوامبر
ثبت نام	آماده سازی کارگاهها	سه شنبه	۱۳ نوامبر
مراسم افتتاحیه		چهارشنبه	۱۴ نوامبر
مسابقات المپیاد معلولان و مسابقات نمایشی	رقابتها	پنجشنبه	۱۵ نوامبر
		جمعه	۱۶ نوامبر
		شنبه	۱۷ نوامبر
توزیع جوایز و مراسم اختتامیه	گردش تفریحی	یکشنبه	۱۸ نوامبر
عزیمت تیم ها		دوشنبه	۱۹ نوامبر
		سه شنبه	۲۰ نوامبر
	نشست اجلاس عمومی، مراسم اختتامیه و جشن عیداعلامی	چهارشنبه	۲۱ نوامبر
	عزیمت تیمها	پنجشنبه	۲۲ نوامبر

موقعیت مکانی

شهر نومازو

شهر نومازو در حدود ۱۰۰ کیلومتری منطقه شهری توکیو واقع شده است. این شهر از موهبت‌های طبیعی فراوانی بهره مند است، همچون منظره زیبایی از کوه فوجی در آن سوی خلیج اوکو-سوروگا، به علاوه آب و هوای معتدل و زمین حاصلخیز که فرآورده‌های زراعی همچون چای سبز و نارنگی ژاپنی را در خود پرورش می‌دهد. شهر نومازو در عین رشد مداوم، توازن مناسبی را میان صنعت توریسم بهره مند از ویژگی‌های طبیعی منطقه، فعالیت‌های تجاری مستقر در قسمت شرقی شهر، و صنایع مختلف از قبیل فن آوری پیشرفته، برقرار کرده است.

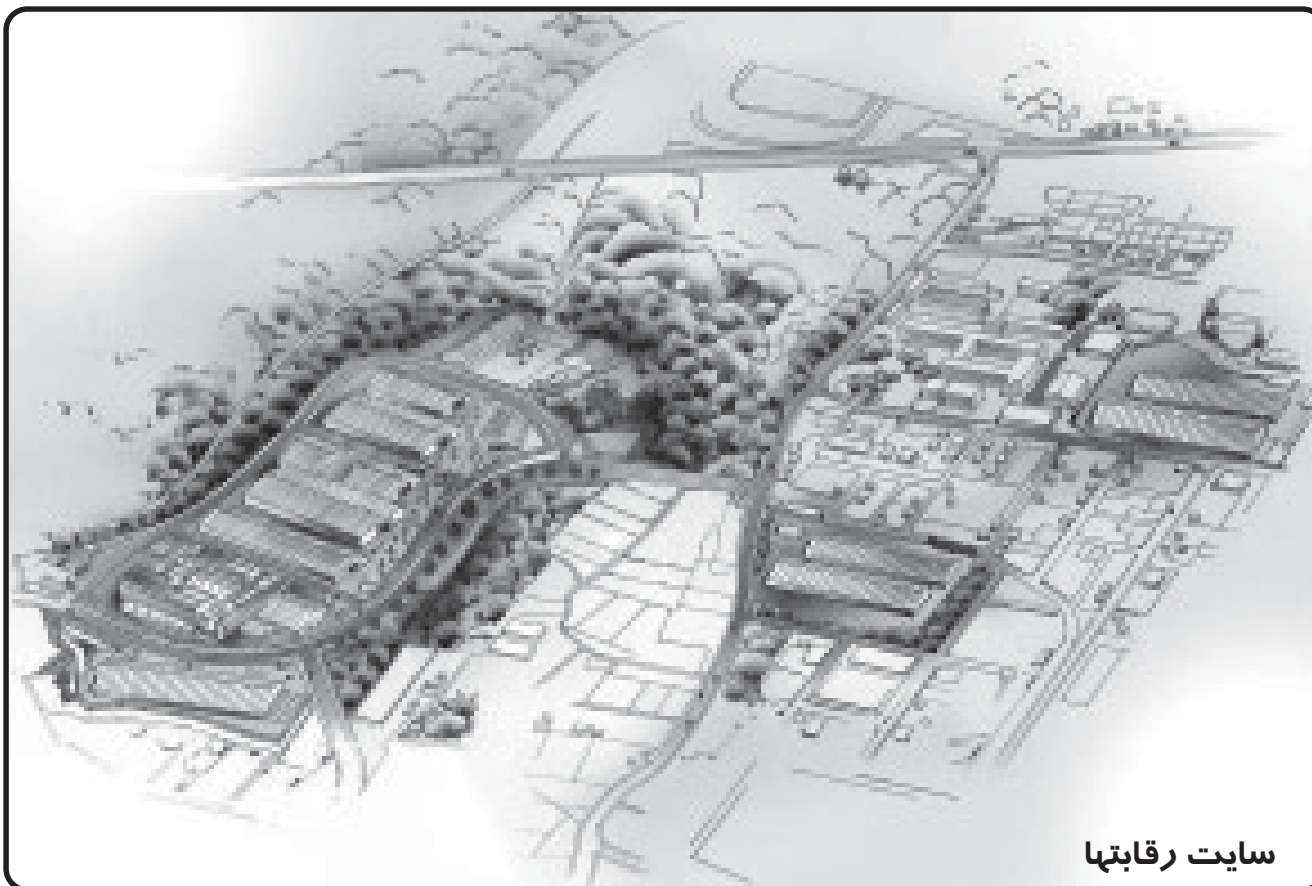
استان شیزوکا

استان شیزوکا تقریباً در مرکز ژاپن قرار گرفته و سواحل زیبا، کوه‌های بلند، و دریاچه‌های بزرگ تنها برخی از ویژگی‌های طبیعی این منطقه است. جالب اینجاست که این ایالت، دارای تمامی عناصر زیبای کشور ژاپن در مقیاسی کوچکتر می‌باشد. متوسط حداکثر دما در نوامبر ۱۷ درجه سانتیگراد و پایین‌ترین آن ۷ درجه است. بسیاری از صنایع تولیدی از قبیل خودروهای سبک، موتور سیکلت، و آلات و ادوات موسیقی در سالهای اخیر عملیات خود را در شیزوکا متمرکز ساخته‌اند.

آب و هوا و موقعیت جغرافیایی ژاپن

جزایر باریک و کشیده ژاپن در شرق قاره اروپا-آسیا، از مدار ۴۶ درجه تا مدار ۲۰ درجه امتداد یافته‌اند. این کشور عمدتاً در منطقه معتدل قرار گرفته است. با هواپیما از اروپا تا فرودگاه ناریتا (توکیو) حدود ۱۲ ساعت و از آسیای جنوب شرقی تا ناریتا حدود ۴ الی ۸ ساعت فاصله می‌باشد.

سایت رقابتها

منطقه کادویکه، شهر نومازو

سازماندهی یک رقابت موفق را تأمین نماید. فضاهای مورد نظر بسیار بزرگ و وسیع هستند، به طوری که هر طبقه بندی مهارتی برای رقابت کننده هایش یک بخش استراحت و تنفس جداگانه، و یک قسمت مستقل هم برای نمره دهی پروژه‌ها توسط کارشناسان دارد.

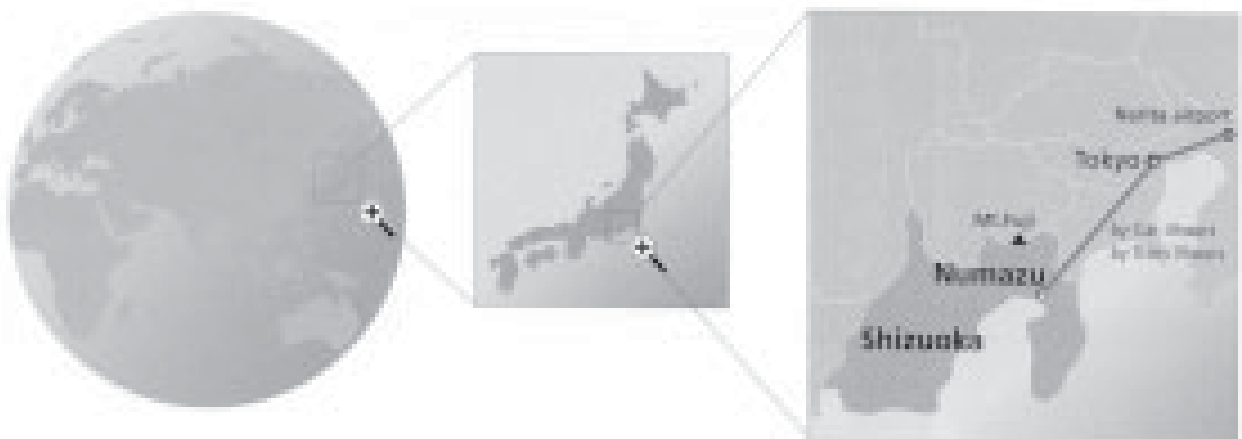
سایت رقابتها هم اکنون در دست احداث می‌باشد. هدف برگزارکنندگان این است فضایی را فراهم کنیم که به تمام رقابت کنندگان اجازه دهد مهارت و توانایی خود را به نحو موفقیت آمیزی به نمایش گذارند، و تمامی خدمات و تأسیسات ضروری برای داوران و برگزارکنندگان جهت

مترآژ تقریبی سایت رقابتها

- فضای رقابت کنندگان ۵۰۰۰ متر مربع
- ادارات، دفاتر و اتاق های جلسات ۳۷۰۰ متر مربع
- رستورانها ۵۲۰۰ متر مربع
- غرفه های روابط عمومی و غیره ۳۷۰۰ متر مربع
- و در مجموع ۶۲۶۰۰ متر مربع

وضعیت فواصل محل برگزاری رقابت ها از پایتخت، فرودگاه بین المللی و نزدیک ترین شهرهای مهم

برای اولین بار در تاریخ مسابقات: دهکده المپیاد مهارت!

برای اولین مرتبه در تاریخ رقابتهای مهارت، رقابت کنندگان از دهکده مخصوص خودشان بهره مند خواهند بود. انتظار بر آن است که تمامی رقابت کنندگان در یک مجتمع رفاهی- اقامتی واحد مستقر شوند و در همان رستورانها غذا بخورند، و فرصت بی نظیری برای رشد و تحکیم دوستی های قدیم و جدید فراهم گردد. سفر از دهکده المپیاد به سایت مسابقات با اتوبوس حدود ۲۰ الی ۳۰ دقیقه طول می کشد. مجتمع سیاحتی- تفریحی گوتمبا- کوگن (یا به زبان محلی: توکینو سومیکا) که دهکده رقابت کنندگان در قلب آن قرار گرفته، در پای کوه فوجی و در طبیعت بسیار غنی واقع شده است. این مجتمع دارای پنج واحد رفاهی (هتل)، سه رستوران، و چندین مکان تفریحی- ورزشی شامل زمین های فوتبال، اتاقهای کارائوکه، و چشمه های آب گرم می باشد.

دهکده رقابت کنندگان

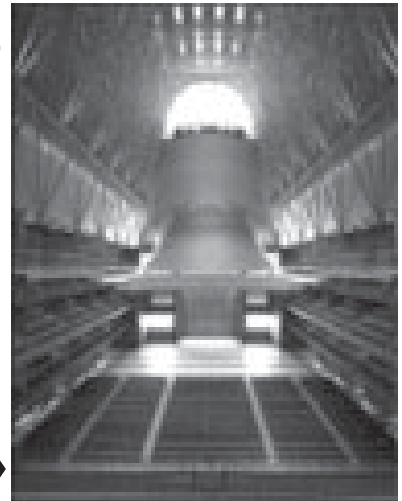
۱۶ رستوران سنتی ژاپنی	۱۶ هتل Tokinosumika
۱۷ کافه Macous Bagel	۲ بخش جانبی هتل Tokinosumika
۱۸ موزه Tokinosumika	۳ کلبه تفریحی Blue Berry
۱۹ زمین فوتبال مصنوعی با مجوز فیفا	۴ ویلا Slow House
۲۰ باشگاه	۵ ثبت نام ویلا و کلبه تفریحی
۲۱ زمین فوتبال	۶ بوفه صبحانه
۲۲ سالن فوتسال	۷ اتاق کنفرانس
۲۳ سالن Lavender	۸ هتل Gotemba kogen
۲۴ سالن سفالگری	۹ چشمه آب گرم Main
۲۵ فروشگاه صنایع دستی	۱۰ چشمه آب گرم روباز
۲۶ فروشگاه و کافی شاپ	۱۱ چشمه آب گرم سنتی
۲۷ نانوایی و اغذیه فروشی	۱۲ استراحتگاه و مرکز تفریحی Chame Yudono
۲۸ گل فروشی	۱۳ رستوران Brewery
۲۹ آبشار	۱۴ رستوران Buffet
۳۰ کوه معروف و پرآوازه Arigata Yama	۱۵ اتاق جشن

مراسم افتتاحیه / شهر شیزوکا، چهارشنبه ۱۴ نوامبر ۲۰۰۷

مراسم افتتاحیه سی و نهمین مسابقات جهانی مهارت و هفتمین المپیاد مهارتی معلولین به صورت مشترک و هم زمان برگزار خواهد شد. این اولین بار در تاریخ است که این دو رویداد با هم برگزار می شوند، که خود فرصتی عالی را برای همه رقابت کنندگان، برگزار کنندگان و رسانه ها فراهم می آورد. ما بر اهمیت برگزاری هم زمان این دو رویداد رقابتی تأکید می ورزیم، و پیام «از مهارت هایتان متشکریم» را به سراسر جهان می فرستیم.

تالار عظیم
فرهنگی شیزوکا
محل برگزاری
مراسم افتتاحیه

نمایی از فضای
داخلی تالار

مراسم اختتامیه و جشن خداحافظی / نومازو، چهارشنبه، ۲۱ نوامبر ۲۰۰۷

مشارکت کنندگان و برگزار کنندگان در کنار هم در مراسم اختتامیه ناظر دستاوردها و پیروزی های خود خواهند بود، از ارتباطات بین المللی و تبادلات فرهنگی لذت خواهند برد، و دوستی و صمیمیتها را در جشن خداحافظی که شامل غرفه های سنتی ژاپنی نیز هست، به اوج خواهند رساند.

تالار بزرگ کایرامسه محل برگزاری مراسم اختتامیه

رشته های سی و نهمین دوره مسابقات جهانی مهارت / شیزوکای ژاپن

آرایشگری مردانه- زنانه	لوله کشی	پلی مکانیک
مراقبتهای زیبایی	الکترونیک صنعتی	تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات
خیاطی زنانه	طراحی صفحه وب	ساخت و ساز تیمی
شیرینی پزی	تأسیسات الکتریکی	مکاترونیک
تکنولوژی اتومبیل	کنترل صنعتی	طراحی نقشه کشی مهندسی مکانیک CADD
آشپزی	آجر چینی	تراشکاری CNC
خدمات رستوران	سنگ تراشی	فرزکاری CNC
نقاشی اتومبیل	نقاشی و دکوراسیون	کامپیوتر (نرم افزار IT)
طراحی فضای سبز	کابینت سازی	جوشکاری
تبرید	اتصالات چوبی	نشر و چاپ
سخت افزار/ پشتیبانی شبکه	دردگری	کاشی کاری کف و دیوار
تکنولوژی طراحی گرافیک	جواهر سازی	صافکاری اتومبیل
	گل آرایی	شیروانی سازی

اوواکودنی

گفته می شود نفس زمین، دو داوواکودنی است. محصولات معروف و مشهور اوواکودنی «تخم مرغ های سیاه» است. افسانه ای وجود دارد که هر کس یک «تخم مرغ سیاه» بخورد، ۷ سال به عمرش افزوده می گردد و اگر ۲ «تخم مرغ سیاه» بخورد، ۱۴ سال عمرش افزایش می یابد. تخم مرغ سیاه رمز طولانی عمر انسانهاست

تفریحگاه جوکوکو توگه

جوکوکو توگه، مکانی عالی و قشنگ برای رفتن به ایزوهاکون است. چشم اندازی وسیع و منظره ای با شکوه و عالی

باغ آلو آتامی

در سال ۱۸۵۵، ۲/۵ هکتار جنگل پاکسازی شد و در آن ۳۰۰۰ اصله درخت از قبیل درختان آلو، کاج و صنوبر، گیلاس، هلو، افرا، سدر، خرمالو و بیدمجنون در این جنگل کاشته شد.

کوره تابشی نیرایاما

در سال ۱۸۵۲، متیوپی با رهبری و هدایت یک ناوگان کشتی به منظور کشور گشایی به ژاپن آمد و از این مکان دیدن کرد. بر خلاف سیاست استعماری کشورهای غربی در کشورهای آسیایی، وی در این مکان، کوره ای تابشی جهت به روز کردن و مدرنیزه کردن تسلیحات و مهمات ساخت.

بهشت دریای ایزومیتو

محبوبیت و شهرت دریای ایزومیتو بخاطر نمایش های بسیار جالب آن می باشد. شما می توانید پرشهای متهورانه و جسورانه دلفین های پوزه پهن و شیرهای دریایی را که نمایش فرزند و با نمک انجام می دهند را تماشا کنید.

پارک ارکیده ایزو

در این گلخانه بزرگ، که سقف گنبدی آن ۱۵ متر ارتفاع و بلندی دارد، ۵۰۰ نوع ارکیده وجود دارد که در مجموع شامل ۲۰/۰۰۰ ارکیده می باشد. همچنین از میهمانان با نهار چینی پذیرایی خواهد شد.

گردش در شوزن جی

۱۲۰۰ سال پیش، کوبوتایشی (معلم بزرگ بودائیسیم) چشمه آب گرمی باز کرد که در نوع خود، قدیمی ترین چشمه آب گرم می باشد.

گشت و گذاری بر جاذبه های شیزوکا

من و اعضای هیئت مدیره سازمان بین المللی مهارت اینجا جمع شده ایم تا عضویت هندوستان به عنوان چهل و هشتمین عضو این سازمان را تبریک گفته و از این بابت ابراز خوشحالی می کنیم. علی رغم اینکه تعداد قابل توجه کشورهای عضو سازمان جهانی مهارت همچنان گمنام و ناشناس مانده است، اما تأثیرش بر رقابت پذیری مهارتها کمتر از بازیهای المپیک در دنیای ورزش نمی باشد.

۲۵ سال قبل هنوز مهارت به اندازه امروز از شهرت جهانی برخوردار نبود. در آن سال بود که استرالیا و برزیل به عنوان شانزدهمین و هفدهمین عضو WS به عضویت این سازمان درآمدند. (سالی که به عنوان المپیاد مهارت جوانان معروف شد) از ابتدای تأسیس این سازمان در اسپانیا در سال ۱۹۵۱، که فقط ۶ کشور اروپایی حضور داشت، مدت زمان ۳۰ سال طول کشید تا سازمان جهانی مهارت به ۱۷ عضو رسید. زمانی که من درخواست عضویت استرالیا را در سال ۱۹۸۱ معرفی کردم، با تعجب رییس اروپایی سازمان جهانی مهارت روبرو شدم. چرا که من گفتم در سال دویست سالگی استرالیا هدف ما فقط به یکدیگر ملحق شدن نیست، بلکه این کشور هفت سال دیگر در میزبانی

رقابت های بین المللی سال ۱۹۸۸ به عنوان کاتالیزوری برای به جنبش در آوردن تلاش های گسترده ملت، جهت ارتقاء استانداردهای مهارت و مهار حمایت همه ذی نفعان کلیدی و مهم در آموزش و تحصیل حرفه ای در میان هفت منطقه آزاد و مستقل خواهد بود.

رییس سازمان جهانی مهارت در پاسخ گفت: همان طور که می دانیم اقتصاد استرالیا بر پایه کشاورزی و استخراج معادن می باشد. در ضمن وی باشک و تردید بیان کرد که مهارت و تخصص مانه فقط در ماشین ابزار-نیاز به سازماندهی داشته، بلکه میزبانی چنین رقابت بین المللی که تأثیر مهمی بر مهندسی دقیق و مهارت صنعتی که لازمه کارهای تولیدی است نیز نیاز به سازماندهی دارد. در پاسخ من توضیح دادم که در حقیقت استرالیا صنایع تولیدی دارد و بدون یک هدف ملی و فراگیر، درک کامل پتانسیل های اعضای WS برای ما مشکل خواهد بود.

همان طور که بعداً معلوم شد اولین و تتهازمانی که مسابقات مهارت در نیمکره جنوبی برگزار شد در فوریه سال ۱۹۸۸ به میزبانی سیدنی استرالیا بود. همچنین ما فرصت معرفی هشت مهارت دیگر هم در مسابقات مهارت پیدا کردیم،

مهارتهایی که بازتابی از نیازهای بخش خدماتی در هر اقتصاد گوناگون بود. در این مسابقات ۱۴۰ هزار بازدیدکننده محلی جذب شدند تا ببینند و ببینند و از رویدادهای نمایشگاه مرکزی بندر دارلینگ سیدنی الهام بگیرند. از میان ۳۷ کشور شرکت کننده در مسابقات ۲۰۰۵ هلسینکی فنلاند، در حالی که سوئیس و کره بار دیگر به عنوان پیشتازان اول مطرح شده بودند، استرالیا مشترکاً با کشوری دیگر به مقام نهم دست یافت. در نوامبر امسال همزمان با رقابت های شیزوکای ژاپن، ۸ کشور دیگر نیز به سازمان جهانی مهارت خواهند پیوست.

برای کشورهای سوئیس و کره که مثل استرالیا و کانادا دارای منابع طبیعی نیستند، لازم و ضروری است که نه تنها سطح مهارت مردمشان را بالا ببرند، بلکه تبدیل به جوامع و فرهنگهایی شوند که از لحاظ مهارت غنی و برای مهارت احترام خاصی قائلند و در اقتصاد جهانی هم از رقابت پذیری بسیار بالایی برخوردارند.

۷۰ درصد جوانان سوئیس با رسیدن به سن بلوغ یک دوره کارآموزی را می گذرانند، حال آنکه این کارورزی، اختیارات آنها را برای ادامه تحصیلات دانشگاهی دیگر محدود نمی کند.

همراه با قبول اجتماعی مهارت حرفه ای، کیفیت آموزش حرفه ای در کشورهایی که برای مهارت احترام و ارزش قائلند با رویکرد کیفی سیستم آموزشی آنها با استانداردهای معیاربندی شده و خروجی های سنجیده و دقیق ارزیابی می شود.

در چنین کشورهایی، هم آموزگاران حرفه ای و هم کارگران ماهر، امکان انتخاب شغل متناسب با رشته تحصیلی با حقوق مکفی و درخور پست و مقامشان وجود دارد. در ضمن همگی آنها عادت کرده اند که وقتی نیاز مشارکت صنایع و شرکتهای منفرد پیش می آید، انتظار داشته باشند که دولت آموزشهای لازم را ارایه دهد.

اواخر سال ۲۰۰۵، هنگامی که برای اولین بار با ژنرال مهتا در دهلی نو دیدار کردم، وی به من گفت: هندوستان خواهان به عضویت درآمدن در WS

مهارت ارز جدید جهانی

سخنرانی جک دوسلدورپ رییس سازمان جهانی مهارت

ژانویه ۲۰۰۷ - بنگلور هند

ریاست سیتی و گیلدز، رییس سازمان مهارت انگلستان نیز می باشد.

کریس و گروهش قصد دارند اطمینان حاصل کنند که WS از پوشش رسانه ای گسترده بین المللی که در آستانه بازیهای المپیک روی لندن متمرکز شده است سود خواهد برد.

سازمان جهانی مهارت هنوز نقطه مقابل آن نوع سازمان های جهانی است که به تعداد اعضای زیاد خود می بالند، حال آنکه هنگام روبرو شدن با شرایط و موقعیتهای خاص، ارتباط واقعی کمتری بین هر یک از اعضای آنها دیده می شود.

به همین دلیل است که سازمان جهانی مهارت بیش از سازمانهای دیگر هر دو سال یکبار مسابقات بین المللی برگزار می کند.

در پس هر شرکت کننده، هر رهبر تیم، هر کارشناس و نماینده، اشخاص، انجمن ها و آژانس ها و شرکت های تجارتهای بازرگانی بسیاری از ۴۸ کشور عضو این سازمان وجود دارد که با یکدیگر حرکت رو به رشد سازمان جهانی مهارت را می سازند. حرکتی که نه تنها روی عملکرد و رقابت متمرکز شده، بلکه به ارزش های لازم برای ساختن آینده جوانان و جوامعی که آنها در آن زندگی می کنند، نیز توجه دارد.

ارزش هایی از قبیل انجام به نحو احسن امور، شناخت و حرکت به سوی پیشرفت،

بزرگداشت ها، فیلم ها و ارتباطات اینترنتی نیست. آنها که به امکانات و فرصت های همه جانبه جهانی خودشان بیش از پیش چشم دوخته اند، چرا خود را آماده نمی کنند تا با یک جواز مهارتی واقعی بتوانند به هر جایی از دنیا سفر کنند و کار کنند.

سازمان جهانی مهارت "سکوی دنیای تخت" برای به نمایش گذاشتن مهارتهایی است که در حال حاضر اکثر کشورها خواهان آن هستند. به همین دلیل است که اعضای مادر ۱۵ سال گذشته به بیش از دو برابر رسیده است.

علاوه بر رقابت های بین المللی مهارت که امسال در شیزوکای ژاپن برگزار می شود، سپتامبر ۲۰۰۹ کالگاری کانادا و سپتامبر ۲۰۱۱ لندن، میزبان یک دوره از مسابقات خواهند بود که در حال آماده کردن مقدمات انجام برگزاری رقابت های بین المللی مهارت هستند. مسابقاتی که درست یکسال قبل از برگزاری بازیهای المپیک در لندن برگزار می شود.

این مسابقات، یک سرمایه گذاری مشترک به ارزش بیش از ۱۰۰ میلیون یورو را نشان می دهد که توسط ۳ نهاد عضو سازمان جهانی مهارت برای ارتقاء مهارت در ۵ سال آینده در سراسر دنیا صورت گرفته است.

ماهیت سازماندهی فعالیت های مسابقات ۲۰۱۱ لندن بر عهده کریس هامفری می باشد که علاوه بر

است و همچنین خواهان میزبانی یک دوره مسابقات بین المللی در آینده می باشد. من از پیشنهاد ژنرال مهتا صمیمانه و با رویی باز استقبال کردم. اما در این باره اظهار کردم که اکنون رقابت بسیار حساسی برای میزبانی مسابقات بین المللی مهارت در میان اعضا وجود دارد و یقیناً بعضی از اعضا همین درخواست را از من داشته اند، درست همان طور که از ۲۵ سال پیش تا به حال چنین درخواستی را از من داشته اند.

برای پاسخ به این درخواست، پیشنهاد من این بود که با به نمایش گذاشتن تعهد هند در پیشرفت های مهارتی و با شرکت دادن تیم های جوان با انگیزه بسیار ماهر در ۲ یا ۳ رویداد بین المللی می توانند با عملکرد عالی در دو بخش صنایع و بخش خدمات، منتقدین را ساکت کنند. مثل بسیاری از مردم، من هم کتاب توماس فرایدمن را خوانده ام: "دنیا تخت است. تاریخچه ای مختصر از قرن ۲۱". نظریه وی این بود که سازمان جهانی مهارت دلیلی است برای اینکه آینده، متعلق به کسانی است که انرژی و مهارت جوانان را برای همکاری، رقابت و نوآوری در سکوی تخت زمین آزاد کنند.

نسل جوان امروزی شاید اولین نسلی است که تفکراتشان را تا سطح جهانی بالا برده اند. این ارتقاء فکری فقط در موسیقی، مد، جشن ها،

در حالی که ممکن است هندوستان فقط یکی از ۴۸ عضو سازمان جهانی مهارت به نظر برسد، اما از لحاظ حجم و ابعاد جمعیت به تنهایی نیروی بالقوه اهداف و مأموریت جهانی ما در دسترسی به جوانان در اقصی نقاط جهان را از دو برابر هم بیشتر می سازد. من می بینم که هندوستان در زمینه آموزش های حرفه ای، هم برای مردان و هم برای زنان، طبق سند راهبردی کمیسیون برنامه ریزی، اولویت بسیار بالاتری در یازدهمین برنامه ۵ ساله در نظر گرفته است.

طبق اطلاعاتی که دارم از سال ۱۹۹۸ به بعد، CII مستقیماً درگیر مدیریت مؤسسات آموزشی صنعتی با رهبری دولتی است. و در حال حاضر مدیریت ۵۱ مؤسسه از ۸۴ واحد آموزشی اصلی که از سطح آموزشگاه به مراکز مهارت آموزی عالی ارتقاء درجه یافته اند را به عهده دارد. از میان اعضای موجود WSI، من بر این باورم که با توجه به تجربه برزیل در شکل گیری و تولید مهارت، شاید مناسبترین هدف CII برای هند باشد که "پایتخت مهارت دنیا" شود. در مورد برزیل، در سال ۱۹۴۲ کنفدراسیون ملی صنایع، یک مؤسسه دولتی - خصوصی SENAI را به منظور بسیج تمامی نیروها و امکانات موجود جهت آموزش و تولید مهارت های با کیفیت بالا برای صنایع تأسیس کرد. در حال حاضر SENAI، سالانه ۲/۸ میلیون حرفه ای را در ۲۸ صنعت مختلف از طریق شبکه ای مشتمل بر ۷۲۶ واحد عملی در سرتاسر برزیل، آموزش می دهد. رویکرد این شرکت برای آموزش افراد حرفه ای براساس همان اصل سویسی که "یادگیری بر پایه عمل" در یک محیط تولید محور است،

جوان کار آموز برقکار ۱۹ ساله گروه ما که تا قبل از آن زمان از استرالیا خارج نشده بود، گفت: اکنون وی می داند استانداردهای عملکرد جهانی حرفه اش چیست. در ضمن وی مطمئن بود که جایگزینی در مسابقات بین المللی بعدی برنده مدال خواهد شد

کارورزی در حرفه ای یا شغلی را به جای تحصیلات عالی و دانشگاهی انتخاب کرده اند. اما می دانم که اکثر سیاستمداران، مدیران ارشد، دانشگاهیان که طی این ۲۵ سال با آنها صحبت کرده ام به ندرت آموزش های حرفه ای داشته اند.

بسیاری از آنها برای اولین بار بود که عملاً گستره کاملی از مهارت های حرفه ای را در مسابقات WS از نزدیک می دیدند.

مهارت هایی که برای تولید کالا و ارائه خدمات لازم و ضروری است، ولی همگی آنها به صورت عادت و روزمرگی درآمده است، مانند خوردن غذای عالی، تعمیر کردن اتومبیل، استفاده از اینترنت یا خرید لباسهای جدید.

البته در بدترین وضعیت، آموزش های حرفه ای از آموزشهای ضعیفی که روح و جسم بسیاری از جوانان امروز را آزار می دهد، بهتر نیست. اما در بهترین صورت، این آموزش ها، "دانش فنی" و "سرمایه مهارتی" شخص، شرکت و ملتی که خواهان دستیابی به هدف CII که "رقابت برای تداوم پذیری و رشد کلی و همه جانبه" است را افزایش می دهد.

بالا بردن عزت و اعتماد به نفس در خود و دیگران و همچنین به مشارکت گذاشتن مهارت و علم و دانش می باشد. بدین منظور سازمان جهانی مهارت وسیله ای است برای رسیدن به هدف و خود یک هدف نیست.

هنگامی که برای اولین بار در مسابقات جهانی ۱۹۸۳ اتریش شرکت کردیم، تیم کوچک ما شامل ۱۲ جوان ماهر بود که در این رقابت ها هیچ مدالی کسب نکردند. کسب مدال مهم نبود، چراکه تیم ما آمده بود تا ببیند کیفیت استانداردها چقدر بود و برای کارهایی از قبیل طراحی و برنامه ریزی و ارتباطات به چه اندازه چیرگی و خبرگی در مهارت های فنی شغل های خاص و ویژه نیاز است که اصطلاحاً مهارت های لازم نامیده می شود. جوان کارآموز برقکار ۱۹ ساله گروه ما که تا قبل از آن زمان از استرالیا خارج نشده بود، گفت: اکنون وی می داند استانداردهای عملکرد جهانی حرفه اش چیست. در ضمن وی مطمئن بود که جایگزینی در مسابقات بین المللی بعدی برنده مدال خواهد شد.

آن مرد جوان اکنون ۴۳ سال سن دارد و مالک و اداره کننده یک شرکت پیمانکاری الکتریکی در داروین است که ۵۸ کارگر ماهر برقکار دارد و بسته به زمانهای مختلف همیشه ۶ تا ۸ نفر کارآموز در آنجا حضور دارند. وی یکی از تجار برجسته و مطرح در جامعه و عضو فعالی در کمیته WS داروین است که مسابقات ملی مهارت را هر ۲ سال سازماندهی می کند. به یاد دارم هنگامی که سالها پیش پدر آن جوان را ملاقات کردم، وی در مورد پسرش بسیار نگران بود. زیرا از میان سه پسرش فقط او بود که قصد رفتن به دانشگاه را نداشت. من نمی دانم چه تعداد دختر یا پسران شما

دوره مسابقات بین المللی مهارت را پذیرا شود، نه تنها تیم کریکت هندوستان که در رده جهانی حرف اول را می زند و میلیونها انسان را در سراسر دنیا ترغیب می کند، پس حتماً تیم المپیاد مهارتی نیز دارد که واقعاً بتواند جزء بهترین ها به حساب آید.

به عنوان یک گام مهم در این راستا، پیشنهاد من این است که CII هیئتی از سران صنایع و مقامات دولتی را برای بازدید از مسابقات WS شیزوکای ژاپن که نوامبر امسال برگزار می شود، اعزام کنند. نه تنها برای حمایت کردن از قهرمانان مهارتی جوان تیم پیشتاز خودتان، بلکه برای ملاقات با همتایان صنایع و آموزش و تحصیل حرفه ای در سراسر دنیا، تا در رابطه با موضوع توسعه مهارت با هم بحث و گفتگو کنند.

سازمان جهانی مهارت یک برنامه تجربی VIP بین المللی سه روزه جهت بازدید از ژاپن سازماندهی خواهد کرد که هم فرصت دیدن رقابت ها را از نزدیک داشته باشند و هم از بعضی بنگاههای اقتصادی برجسته و تراز اول نیز دیدن به عمل بیاورند.

من معتقدم که WS به عنوان یکی از بهترین ابزار برای نیل به این هدف در مینای جهانی همچنان باقی می ماند. اما البته هر کشور فرهنگ و شرایط خاص خودش را بر این موضوع دارد. در بین فرصت ها و چالش های بزرگی که اکنون پیش روی هند است، من فکر می کنم برنامه CII برای «مهارت ورزی یک میلیون هندی» آن هم از طریق شناسایی رسمی مهارت های کسب شده مورد نیاز در بخش غیررسمی جامعه، هدف آینده نگری است که می تواند در این راه از مهارت های رسانه ای بسیار پیشرفته هند نیز بهره مند گردد. تصور می شود که بین CII و Bollywood برای ایجاد یک نبرد رسانه ای برای شناسایی مهارت در میان ملت برای کمک به ایجاد حرکت نوینی در اصل و بنیان مهارت های بسیار بزرگ که در اکثر کشورهای توسعه یافته است، مشارکتی بوجود آید.

طبق اطلاعاتی که دارم فقط ۳ درصد از جوانان روستایی هندی (سنین بین ۱۵ تا ۲۹ سال) و ۶ درصد از جوانان شهری، آموزشهای حرفه ای رسمی را گذرانده اند. بنابراین روزی که هندوستان میزبانی یک

می باشد. طی ۲۵ سال گذشته، SENAI رقابت های مهارتی را در بسیاری از برنامه های آموزش صنایع خودش وارد کرده است.

بخشی از موفقیت SENAI بخاطر این است که این مؤسسه دولتی - خصوصی، صنایع، اتحادیه ها و انجمن ها و دولت را به عنوان ذی نفعان خود در نظر گرفته است.

تأمین اعتبار عمده عملکردها بوسیله یک درصد حق تعرفه کارآموزی پرداختی توسط شرکت ها از بخش های مختلف صنایع تأمین می شود.

در سال ۱۹۹۹، دومین کنگره بین المللی آموزش فنی و حرفه ای با حضور نمایندگان از ۱۳۰ کشور در سئول کره (عضو برتر دیگری در سازمان جهانی مهارت) به منظور توسعه بینش و چشم اندازی برای آموزش و تحصیل حرفه ای در سالهای ابتدایی قرن بیست و یکم توسط یونسکو برگزار شد. یک مسئله مهم که در کنگره مشخص شد، نیاز تقویت جایگاه و وضعیت تحصیل حرفه ای از دید جامعه و رسانه بود و نیاز به حمایت برابری ارزش های بین حرفه و تحصیل عمومی مخصوصاً در کشورهای در حال توسعه بود.

نگاهی گذرا به فعالیت های سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

تهیه شده در دفتر برنامه ریزی آموزشی و توسعه سازمان

۲. افزایش رشته های آموزشی در مراکز ثابت در جهت راه اندازی آموزش های شغلی بیشتر
۳. ایجاد، ارتقاء، تبدیل و تکمیل ۱۰۴۷ کارگاه جدید به منظور اجرای رشته های جدید و یا افزایش ظرفیت پذیرش رشته های قبلی
۴. تهیه و تدوین بیش از ۴۰۰ برنامه درسی

سرمایه های موجود هر یک از بخش های مختلف آموزشی سازمان در سال ۱۳۸۶ سقف تعهدات به شرح زیر برنامه ریزی شد:
سازمان بر اساس تکلیف پیش بینی شده در سند بخشی قانون برنامه چهارم توسعه، برای ایجاد ظرفیت های جدید آموزشی ناگزیر از اجرای

جدول فضاها و امکانات آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

ردیف	عنوان شاخص	شاخص	تعداد
۱	مراکز آموزش فنی و حرفه ای (ثابت)	مرکز	۵۶۶
۲	طرح هجرت شاخه آموزش سیار شهری	رشته محل	۷۷۹
۳	طرح هجرت شاخه آموزش سیار روستایی	رشته محل	۱۰۹۰
۴	آموزش در زندان	واحد	۱۸۴
۵	آموزش در پادگان	واحد	۱۲۴
۶	مراکز سنجش مهارت کارآموزان و نیروی کار	مرکز	۲
	کارگاه سنجش مهارت کارآموزان و نیروی کار	کارگاه	۱۱
	آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد	آموزشگاه	۱۱/۵۶۲
	مرکز تربیت مربی	مرکز	۱

اشتغال به عنوان اولویت و دغدغه اساسی کشور و توسعه پایدار به عنوان اساسی ترین مبحث اقتصادی نیازمند آموزش های زیر بنایی برای تربیت و پرورش استعداد ها، خلاقیت ها و ایجاد مهارت در نیروی کار کشور می باشد. بنابراین پرورش نیروی کار مسلط به دانش فنی روز مستلزم وجود ساختار های مجهز به منابع انسانی کارآمد، تکنولوژی و تجهیزات روز، فضاهای آموزشی مناسب و برنامه ریزی و مدیریت مقتدر است.

در این راستا سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور با هدف آموزش و توسعه دانش فنی مورد نیاز نیروی کار کشور حسب بیش از ۱۴ قانون موضوعه در ساختار نظام آموزشی به عنوان متولی اصلی آموزش های فنی و حرفه ای غیر رسمی شناخته شده است. این سازمان که در سال ۱۳۵۹ از ادغام حداقل سه نهاد آموزشی تشکیل شده است، وظیفه تأمین و تربیت نیروی کار ماهر و نیمه ماهر مورد نیاز بازار کار و صنایع را به همراه ارتقاء فرهنگ فنی جامعه به عهده دارد.

عملکرد و تعهدات آموزشی

برنامه های آموزشی سال ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ سازمان بر اساس نیازسنجی منطقه ای و ملی و بر پایه اسناد ملی اشتغال و توسعه استانی، آمایش سرزمین و مطالعات ملی استانی به منظور ایجاد فرصت های شغلی و نیز ارتقاء بهره وری نیروی کار، برنامه ریزی و به مورد اجرا گذاشته شده است. در این برنامه با استفاده از کلیه امکانات و

جدید و بازنگری ۲۰۰ برنامه درسی
۵. تهیه و تدوین ۴۵۰ استاندارد جدید مطابق نیاز روز و بازنگری ۴۰۰ استاندارد آموزشی مهارت
۶. کاهش ۲۰ درصدی ساعات تمامی

برخی اقدامات و تأمین منابع به شرح زیر بود:
۱. ایجاد نوبت سوم به منظور افزایش ساعات و اوقات دسترسی به آموزش های فنی و حرفه ای با استفاده از ظرفیت ۲۲۵ کارگاه آموزشی

در ساختار نظام آموزشی کشور می باشد که آموزش های آن منطبق بر نیاز واقعی بازار کار نیست. بنابراین سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به عنوان تأمین کننده بخشی از نیروی کار ماهر و متخصص بازار کار تلاش می کند که کلیه دوره های آموزشی خود را بر پایه نیاز های صنایع، مؤسسات و بنگاه های اقتصادی قرار دهد.

در این خصوص ضمن اعمال این سیاست در برنامه سال ۱۳۸۶، از اوایل سال جاری ستاد برنامه ریزی سال ۱۳۸۷ را در سطح سازمان و نیز کمیته های برنامه ریزی تخصصی در سطح استانها را به منظور انجام مطالعات برنامه ریزی عمیق تر و گردآوری و اطلاعات صحیح بازار ملی و منطقه ای بر مبنای آمایش سرزمین جهت اعمال در تعهدات آموزشی سال آتی تشکیل داده است و سند برنامه آموزشی - اجرایی سال ۸۷ با دو راهبرد "عرضه آموزش مبتنی بر نیاز جامعه" و "توسعه منابع انسانی" تهیه و نسبت به ایجاد تعامل با کلیه دستگاهها، مراجع، نهادها، مؤسسات پژوهشی و آموزشی، دانشگاهها، صنایع و بنگاه های اقتصادی در سطح ملی و استانی به همراه کسب نظر از اندیشمندان و شخصیت های علمی، فکری و مذهبی اقدام نموده است و کلیه امکانات خود را در جهت تأمین و تربیت نیروی کار ماهر و متخصص جامعه بسیج نموده است، تا بتواند آموزش هایی راویکرد اشتغال داشته باشد و بدین منظور با اجرای ۴۸ پژوهش استانی و راه اندازی

اجرای به موقع تعهدات خود و نیز به منظور تأمین نیاز بازار کار و صنایع به نیروی کار ماهر و متخصص و همچنین ارتقای فرهنگ فنی جامعه در جهت بهره وری بیشتر فرد، خانواده و جامعه، استراتژی ها و سیاست هایی را در قالب راهکارهای اجرایی به شرح زیر عملیاتی نموده است:

استانداردهای آموزشی مهارت ۷. افزایش گروه های استاندارد نویسی از ۱۷ گروه به ۴۰ گروه.

سازمان علاوه بر افزایش ظرفیت های موجود و به منظور ایجاد عدالت در دسترسی اقشار جامعه به خدمات آموزشی، طرح هجرت را در قالب دو

تعهدات سال ۱۳۸۶ و عملکرد ۱۳۸۵ سازمان (نفر - دوره)

ردیف	عنوان بخش	عملکرد سال ۱۳۸۵	برنامه سال ۱۳۸۶
۱	مراکز آموزش فنی و حرفه ای	۳۵۳/۲۵۲	۴۰۷/۷۱۳
۲	طرح هجرت شاخه آموزش سیار شهری	۷۵/۷۵۳	۷۶/۸۴۱
۳	طرح هجرت شاخه آموزش سیار روستایی	۶۸/۶۱۳	۱۳۵/۵۷۵
۴	آموزش در زندان	۱۸/۶۴۵	۲۵/۱۶۱
۵	آموزش در پادگان	۸/۳۵۱	۱۲/۱۳۲
۶	آموزش در صنایع	۱۷۵/۲۷۶	۱۹۱/۷۶۲
	جمع آموزش بخش دولتی	۶۶۹/۸۹۰	۸۴۹/۱۸۴
	جمع آموزش بخش غیر دولتی	۱/۸۰۵/۴۶۰	۲/۴۱۴/۵۰۰
	جمع کل بخش های دولتی و غیر دولتی	۲/۵۰۵/۳۵۰	۳/۲۶۳/۶۸۴

۱- طراحی و عرضه آموزش مبتنی بر نیاز بازار کار و جامعه
آنچه مسلم است یکی از علل بیکاری بخصوص بیکاری فارغ التحصیلان وجود مشکل

فاز برای آموزش جامعه روستایی راه اندازی نمود و در این راستا نسبت به تهیه و تدوین حدود ۱۰۰ استاندارد ویژه این طرح اقدام شد. سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور برای

اختتامیه هفتمین دوره مسابقات ملی مهارت با حضور دکتر جهرمی وزیر کار و امور اجتماعی

۱۹۵ پروژه پژوهشی در مورد آموزش های فنی و حرفه ای اقدام نموده است.

۲- سامان دهی پژوهش و منابع آموزشی سازمان

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به عنوان یک نهاد آموزشی از تغییرات دانش و فناوری های مختلف تأثیر می پذیرد. برنامه ریزی آموزشی سازمان به طور مستقیم به این تحولات مرتبط است. در حال حاضر سازمان دارای حدود ۳۰۰۰ حرفه آموزشی شناسایی شده به همراه برنامه درسی و استانداردهای مهارت و آموزشی آنهاست و از میان حرفه های شناسایی شده تعداد ۹۲۳ حرفه آموزشی را در مراکز دولتی و آموزشگاههای آزاد تحت پوشش به مورد اجرا گذاشته است. این بخش از فرآیند آموزش مهارت نیازمند تحول است. بنابراین سازمان استراتژی ساماندهی این بخش را با هدف شناسایی حرفه های جدید آموزشی، اصلاح و بازنگری در ۸۵۰ استاندارد مهارت آموزشی مطابق با فناوری روز، تأمین منابع و کتب آموزشی در مرحله اول ۲۵۳ عنوان و در مرحله دوم تمامی رشته های آموزشی سازمان را شامل می شود.

شورای پژوهشی در سطح سازمان و کمیته های پژوهش استانها و تشکل مربیان به تعداد ۱۵۰ تشکل در رشته های مختلف و در قالب همایشهای تخصصی مربیان سراسر کشور در راستای تقویت این موضوع است.

۳- توسعه و تقویت بخش غیر دولتی

آموزش از خدمات اجتماعی است و دولت ها

موظف به تأمین آن برای شهروندان خود هستند و آموزش های فنی و حرفه ای که نیازمند سرمایه گذاری و هزینه بری بالایی بوده و پر مشقت و معمولاً از بازگشت سود پایین تری نسبت به سایر فعالیت های اقتصادی برخوردار می باشد و مخاطبین این آموزش ها برعکس آموزش های عالی و عمومی عمدتاً از طبقه متوسط و پایین جامعه بوده لذا مورد استقبال بخش خصوصی واقع نمی شود. اما با این همه سازمان از وجود ۵۶۲.۱۱ آموزشگاه تحت پوشش بهره مند است. اکثر این آموزشگاهها دارای ضعف مالی در گسترش و توسعه آموزش های مهارتی می باشند. حتی در تأمین هزینه های نگهداشت خود نیز معمولاً با مشکل مواجه می باشند. به همین دلیل عمده آموزشگاههای آزاد در رشته های سبک و خدماتی فعالیت داشته و تمایلی به آموزش رشته های سنگین ندارند.

سازمان به منظور کاهش تصدی گری خود و

واگذاری حداقل برخی رشته ها با سرمایه گذاری متوسط باید از این مؤسسات حمایت نماید. سازمان مطابق سنوات گذشته در سال ۱۳۸۶ نیز نسبت به خرید خدمات آموزشی، کمک به تجهیز کارگاههای آموزشگاههای آزاد، پرداخت سود تسهیلات از محل کمک های فنی و اعتباری به همراه حمایت های حقوقی و قانونی را در برنامه های خود دارد و بدین منظور «آیین نامه پرداخت تسهیلات مالی به مؤسسات کارآموزی آزاد» را از طریق هیأت محترم دولت به تصویب رسانده است که در آن تنها با آورده ۲۰ درصد از سوی متقاضی مابقی سرمایه گذاری بصورت تسهیلات و کمک در اختیار افراد قرار خواهد گرفت.

بر اساس عملکرد ۲۰ ماهه اخیر از طریق انعقاد تفاهم نامه با صندوق مهر رضا مبلغ ۳۰۰ میلیارد ریال، وام از طریق بانک تجارت مبلغ ۳۲۰۰۰ میلیارد ریال، وام از محل وجوه اداره شده به مبلغ ۱۰ میلیارد ریال و از محل تسهیلات تکلیفی ۱۵ میلیارد ریال در اختیار آموزشگاههای آزاد قرار گرفته است.

۴- توسعه منابع انسانی

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به عنوان یکی از دستگاههای تاثیر گذار در توسعه دهنده منابع انسانی کشور، نیازمند برخورداری از نیروی انسانی ماهر، مجرب، با انگیزه و دارای صلاحیت های علمی و تخصصی بالاست. بدین منظور سازمان برنامه جذب، آموزش، نگهداشت و ارتقای منابع انسانی را در دست اجرا دارد. سازمان در سال ۱۳۸۵ نسبت به اخذ مجوز استخدام ۱۲۰۲ نفر به صورت رسمی و پیمانی اقدام نمود، که در نهایت تعداد ۹۴۱ نفر در تمام استانها جذب و در اسفند ماه ۸۵ دعوت به کار شدند.

در بخش آموزش نیز سازمان با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نسبت به

رشته تراش کاری و فرز CNC از رشته های جدید که مورد استقبال صنایع قرار گرفته است

و توسعه اتوماسیون اختصاصی اقدام نموده و نیز در بخش اتوماسیون عمومی مراحل تهیه و تجهیز سرورهای جدید، راه اندازی و تحویل نهایی تعدادی از سیستمهای اتوماسیون و... به مرحله انجام رسیده است.

۷- توسعه امور بین الملل در جهت کسب تجربیات موفق و تبادل اطلاعات و خدمات آموزشی

یکی از مهمترین راهکارهای کیفیت بخشی به آموزش های مهارتی استفاده از دانش و تجربیات موفق به همراه تبادل اطلاعات و خدمات با مجامع جهانی است. سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور با ارتقاء نهاد پیگیری کننده روابط امور بین الملل ضمن ایجاد شورای امور بین الملل نسبت به ایجاد میزهای پیگیری کننده همکاری با کشورها با مسئولیت مدیران و کارشناسان اقدام نمود تا بتواند ضمن دریافت تجارب و تسهیلات از کشور های پیشرفته و مجامع بین المللی نسبت به صدور خدمات آموزشی به کشورهای دیگر اقدام نماید. در انجام این سیاست همکاری با بانک جهانی به عنوان یکی از مراجع و موسسات مالی موثر جهانی در جهت انتقال تجارب و نیز دریافت تسهیلات با سود ارزان و با پرداخت طولانی مدت به همراه همکاری با بانک توسعه اسلامی و بانک Fortis و همچنین با مؤسسات بین المللی جایکای ژاپن، کشور چین و زمینه سازی برای آغاز همکاری با دهها کشور را آغاز نموده است، که در این راستا تلاش می نماید از بانک جهانی وامی به مبلغ ۱۸۹ میلیون دلار جهت بازسازی، نوسازی، ایجاد مراکز آموزشی، تجهیز

امضای تفاهم نامه باموسسه جایکای ژاپن

کل و مدیریت های آموزش فنی و حرفه ای اقدام نمود.

۶- توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات و راه اندازی آموزش های مجازی

پیشرفت جوامع امروزی بسته به استفاده از فناوری های نوین اطلاعات و ارتباطات است. سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور به عنوان دستگاه آموزشی فناوری های جدید خود نیازمند بهره مندی از آخرین تحولات تکنولوژیکی است. بنابراین سازمان ضمن بهره برداری از فناوری اطلاعات و ارتباطات در امور جاری و اداری خود در صدد توسعه آموزش های الکترونیکی و تأمین محتوای الکترونیکی آموزش ها است. تا میزان دسترسی شهروندان جمهوری اسلامی را به خدمات آموزش های مهارتی بیشتر و آسانتر نماید. در همین راستا نسبت به اتمام پروژه های توسعه سیستم آموزش الکترونیکی مهارت، طراحی و تولید محتوای الکترونیکی و راه اندازی

آموزشهای عمومی و تخصصی کارکنان خود تلاش کرده و نیز از سوی دیگر سازمان با برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی به کلیه مربیان رسمی، پیمانی، حق التدریس و آموزشگاههای آزاد اقدام نموده است. همچنین سازمان نسبت به اخذ مجوز قانونی و تصویب آئین نامه اجرایی بند (د) ماده ۵۵ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی بمنظور ترمیم پرداخت حق التدریس مربیان غیررسمی اقدام نمود.

۵- توسعه و گسترش آموزش های فنی و حرفه ای

آموزش های فنی و حرفه ای به عنوان یکی از راهکارهای مهم در تعدیل و کاهش میزان بیکاری جامعه مورد توجه است. مراکز آموزش فنی و حرفه ای نیازمند رشد کمی و کیفی است. سیاست دولت در اولویت گسترش رشته های آموزش کشاورزی است. به همین دلیل یکی از مهم ترین مصوبات در سفرهای ریاست محترم جمهوری اسلامی به استانها احداث مراکز جدید آموزش فنی و حرفه ای است بنابراین سازمان در سال ۱۳۸۵ ضمن پیگیری احداث و تکمیل پروژه های مصوب سفرهای استانی رئیس محترم جمهوری، اتمام ۱۰۰ پروژه از ۱۲۰ طرح عمرانی نیمه تمام سنوات گذشته را در برنامه دارد که این پروژه ها در طی سالهای گذشته دارای پیشرفت فیزیکی کند و لاک پشتی بوده است. همچنین ایجاد و توسعه ظرفیت های آموزشی با استفاده صحیح از امکانات و توانمندی های موجود سازمانی به همراه تأمین برخی نارسایی های امکاناتی است.

از سوی دیگر سازمان با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نسبت به تخصیص تشکیلات سازمانی ۵۱ مرکز آموزشی تابعه ادارات

مراسم کلنگ زنی مرکز تخصصی همدان در تاریخ ۱۳۷ اردیبهشت ۸۵

طرح هجرت

با اهداف جلوگیری از مهاجرت های بی رویه، افزایش بهره وری جامعه روستایی و کم در آمد، ایجاد زمینه های شغلی کم هزینه و زود بازده، ارایه آموزشهای فنی و حرفه ای جدید و بدون معارض، فراهم سازی زمینه های شغلی جدید، فراهم سازی زمینه های کارگروهی (در قالب تعاونیها)، ارتقاء سطح دانش علمی و عملی جوامع روستایی و کمتر توسعه یافته، تبدیل پتانسیل های بالقوه به بالفعل در مناطق روستایی و کمتر توسعه یافته، ایجاد اشتغال پایدار و جاری در روستاها و مناطق کمتر توسعه یافته اجرا شده است

کارگاهها و همچنین تأسیس دهکده مهارت در ۱۰ قطب کشور دریافت نماید.

۸- توسعه کارآفرینی و اشتغال

باتوجه به نقش سازمان در رفع معضل بیکاری و بکارگیری دانش کارآفرینی در این خصوص، سازمان با اعتباری حدود ۹ هزار میلیارد ریال به ۱۷ هزار بنگاه زودبازده زمینه ایجاد ۲۴ هزار شغل را در کشور ایجاد نموده است. سازمان برای زمینه سازی اجرای این طرح اقداماتی را در سه ماهه اول سال شروع کرده است:

۱. چاپ کتاب در زمینه کارآفرینی و توسعه اشتغال

۲. زمینه سازی برگزاری کارگاه آموزشی

برای کارشناسان استانی و ستادی سازمان

۳. پیش بینی راه اندازی کمیته های

راهبردی و اجرایی کارآفرینی

۴. درخواست اعتبار تشویقی برای مربیان

در راستای ایجاد اشتغال

۵. درخواست تصویب اعتبار سهم

سازمان از تسهیلات بنگاههای زود بازده

استانی از طریق معاونت اشتغال وزارت کار.

ضمناً برخی از ادارات کل آموزش فنی و

حرفه ای طرح هایی را در زمینه کارآفرینی

اجرا نموده اند.

۹- ایجاد نهادهای جدید جهت پشتیبانی

از آموزش های فنی و حرفه ای

آموزش های فنی و حرفه ای نیازمند

حمایت های علمی، پژوهشی و فکری و برنامه

ای است و مؤسساتی چون پژوهشکده آموزش

های فنی و حرفه ای برای تکمیل خلاء

تشکیلات پژوهشی و دوره های آموزشی در

حوزه آموزش عالی، باشگاه ملی مهارت برای

ساماندهی امور مسابقات و ایجاد نهادی برای

نوآوری های جوانان مبتکر ماهر، صندوق

خیرین نیکوکار مهارت برای توسعه فضاهای

آموزشی، موزه مهارت برای ثبت و نگهداری

آثار و امکانات آموزش های فنی و حرفه ای و

ایجاد محیطی برای آشنایی مردم و محققان با

سیر تحولات آموزش فنی و حرفه ای ایران،

خبرگزاری مهارت برای انعکاس اخبار،

فرهنگ و فعالیت ها و برنامه های حوزه نظام

اساسی کشور در حال حاضر و مطمئناً در آینده افزایش مهارت فارغ التحصیلان است.

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور برای

آمادگی بیشتر به منظور مقابله با بحران کم

مهارتی یا بی مهارتی فارغ التحصیلان طرح

ایجاد دهکده مهارت و ۱۰ قطب آموزشی در

سطح استانها را به منظور ارائه آموزش هایی با

سطح و تکنولوژی بالا را مطرح نموده است و

مطالعات کارشناسی و فراخوان نظراتی را به

انجام رسانده است. پایه نظری این طرح فراهم

سازی عوامل و نهادهایی برای آموزش در

سطوح لیسانس، فوق لیسانس، دکتری و بالاتر

است که مستلزم گردآوری امکانات بالایی

سخت افزاری، نرم افزاری و مغزافزاری است.

۱۱- آزمون، ارزشیابی و مراکز سنجش مهارت

بهبود نظام ارزشیابی مهارت کارآموزان و

نیروی کار از مهمترین برنامه های بیست ماهه

اخیر سازمان می باشد.

بخش آزمون و ارزشیابی مرحله پایانی

فرآیند آموزش می باشد که به نوعی

پیامدهای فرآیند آموزش را نشان می دهد.

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

سالانه آزمون های مختلفی را در بخش های

ارزشیابی از کارآموزان مراکز و بخش های

آموزشی سازمان، کارآموزان آموزشگاههای

آموزش های فنی و حرفه ای از جمله آنهاست. سازمان مطالعه کارشناسی و تهیه اساسنامه

برای باشگاه ملی مهارت را در سال ۱۳۸۵ به

انجام رسانده است و انجام مراحل سایر نهادها

در دست اقدام است.

۱۰- دهکده مهارت و ۱۰ قطب آموزشی

هرم نیروی کار در بازار کار آینده از حالت

مثلثی به دوزنقه و یا تخمه مرغی در حال تغییر

است. بدین معنی که سطح سه گانه نیروی کار

شامل (مهندس، تکنیسین و کارگر ماهر) به ۶

سطح (مهندسان ارشد، مهندسان، تکنولوژیست

ها، تکنیسین ها، استاد کاران ماهر و کارگران

ماهر) تغییر می نماید. یعنی تنوع و سطح مهارت

ها بالا می رود و از طرفی آمارها حکایت از

افزایش بیکاران دارای مدرک تحصیلی از ۲/۴

درصد در سال ۱۳۷۵ به ۲/۱۱ درصد در سال

۱۳۸۰ و از ۱۳ درصد سال های قبل ۱۳۸۳ به ۱۴

درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است که بیانگر

رشد ۳۵۰ درصدی بین سالهای ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۰

می باشد و متوسط رشد ذخیره بیکاران دارای

مدرک تحصیلی دانشگاهی ۷۰ درصد است که

از متوسط ذخیره بیکاری کشور ۵ برابر است.

در این میان دیگر سازمان به عنوان دستگاه

آموزش های کاربردی نمی تواند فقط به

آموزش سطوح کارگری بپردازد. یعنی نیاز

منابع داخلی و خارجی شامل فروش خدمات (مطابق مفاده ماده ۱۷ قانون الحاقی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت)، فروش محصولات (موضوع تبصره ۷۵)، ایجاد درآمد های متفرقه از جمله سایر دستگاهها، دریافت کمک های صنایع و همکاری های خارجی از عملکردهای ۲۰ ماهه اخیر می باشد.

همچنین در راستای بهینه سازی سیستم های مالی با اعزام تیمهای ارزیابی عملکرد نسبت به رفع مشکلات مالی اقدام نموده است.

۱۴ - طرح هجرت شاخه آموزش فنی و

حرفه ای روستایی

آموزش فنی و حرفه ای در روستاها در قالب تیمهای اعزامی، با هدف تحقق دسترسی و ایجاد فرصتهای آموزشی برابر به منظور ایجاد توانمندی و فراهم آوری زمینه های افزایش بهره وری خانوار روستایی و مقابله با مهاجرت های بی رویه روستائیان به شهر، که طی مطالعاتی در پایان سال ۱۳۸۴ در سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور انجام و از تیرماه سال ۱۳۸۵ شروع شد، به « طرح هجرت » شهرت یافته است.

این طرح به استناد بند ۱۲ و ۱۳ اصل سوم و بند ۷ و ۸ اصل ۴۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مواد ۱۹-۵۲-۷۵ و ۹۵ قانون برنامه چهارم توسعه کشور، در قالب تعداد ۱۰۰ رشته تلفیقی، از رشته های کشاورزی و خدمات فنی با اهداف جلوگیری از مهاجرت های بی رویه، افزایش بهره وری جامعه روستایی و کم درآمد، ایجاد زمینه های شغلی کم هزینه و زود بازده، ارایه آموزشهای فنی و حرفه ای جدید و بدون معارض، فراهم سازی زمینه های شغلی جدید، فراهم سازی زمینه های کارگروهی (در قالب تعاونیها)، ارتقاء سطح دانش علمی و عملی جوامع روستایی و کمتر توسعه یافته، تبدیل پتانسیل های بالقوه به بالفعل در مناطق روستایی و کمتر توسعه یافته، ایجاد اشتغال پایدار و جاری در روستاها و مناطق کمتر توسعه یافته. ادامه این طرح در سال ۱۳۸۶ برای پوشش بیش از ۱۳۰ هزار نفر تحت عنوان طرح هجرت ۲ در حال اجرا می باشد.

سنجش و ارزشیابی مهارت کارآموزان و نیروی کار در ۲۰ ماه اخیر عبارتست از :

۱. در بخش کارآموزان ۳۸۸۰۶۷۷ آزمون شونده و ۲۵۲۹۰۱۳ قبول شده
۲. در بخش مدیریت و مربیگری ۷۰۶۶۸ آزمون شونده و ۳۵۱۹۸ قبول شده
۳. تعداد گواهینامه های صادر شده ۲۷۹۸۱۲۰
۴. داده آمایی سوابق گواهینامه ۵۶۱۵۷۳
۵. تعداد سئوالات ۵۰۰۰۰
۶. تعداد پروژه عملی ۳۴۷
۷. تعداد ناظران ۳۴۷ نفر

۱۲ - مسابقات ملی و جهانی مهارت

تعیین سطح مهارت کارگران و ارتقای آنها موجب شده است مسابقاتی دو سالانه توسط سازمان جهانی آموزش های حرفه ای برگزار شود که در آن حدود ۴۰ کشور اغلب پیشرفته جهان به رقابت در مهارت نیروی کار خود پردازند. ایران نیز به عنوان یکی از اعضای این سازمان در دو نوبت در قبل از انقلاب و سه نوبت بعد از انقلاب از سالهای ۱۳۷۹ در این مسابقات شرکت نموده است و موفق به دریافت دیپلم و گواهینامه نیز شده است. این مسابقات در داخل کشور به منظور ارتقای مهارت و نیز به منظور تعیین برگزیدگان برای اعزام به مسابقات جهانی در سه سطح شهرستان، استان و ملی برگزار می گردد.

برگزاری در سطح استانی و ملی و نیز برگزاری اردوی آمادگی برای شرکت در سی و نهمین دوره مسابقات جهانی مهارت (۲۰۰۷ ژاپن) در ماه های آتی سالجاری اجرا خواهد شد. اجرای این مسابقات الگوی خاصی را در ارزشیابی مهارت به دست اندرکاران ارزشیابی سازمان ارائه می دهد.

۱۳ - تأمین و تنوع در شالوده منابع مالی

سازمان

سازمان برای توسعه کمی و کیفی آموزش های فنی و حرفه ای نیازمند شناسایی منابع برای «ایجاد تنوع در شالوده منابع مالی سازمان» می باشد تا بتواند میزان اتکالی خود را به اعتبارات عمومی دولت کاهش دهد. لذا در این راستا سیاست استفاده از تسهیلات و

آزاد، دانش آموزان کاردانش وزارت آموزش و پرورش و نیز آزمون و تعیین صلاحیت نیروی کار شاغل شامل : معرفی شدگان اصناف، متقاضیان آزاد و ادواری را به همراه آزمون های مدیریت آموزشگاهی و مربیگری دوره های آموزش فنی و حرفه ای در بخش های دولتی و غیر دولتی اجرا می کند.

با توجه به اهمیت موضوع و تنوع بسیار بالای رشته های آموزشی و مشاغل و حجم بالای آزمون ها که سالانه به بیش از ۳ میلیون نفر می رسد. نیرو و هزینه بسیار بالایی از سازمان را به خود اختصاص می دهد. حساسیت آزمون برای سازمان و جامعه و مسائل حاشیه ای آن نیازمند تدبیری نو جهت ارتقا کیفیت، سلامت و اعتبار آزمون ها بود. سازمان در سال ۱۳۸۵ با طرح ایجاد مراکز سنجش مهارت ویژه برگزاری آزمون ها در فضایی خاص با کیفیت و سلامت مورد انتظار برنامه راه اندازی ۳۱ مرکز سنجش مهارت در ۳۰ استان و شهر کرج را در برنامه دارد که در سه ماه اول سال ۱۳۸۵ موفق شد ۲ مرکز سنجش مهارت را در شهرهای کرج و ساری راه اندازی نماید و پیگیری راه اندازی سایر مراکز سنجش در دیگر استانها توسط همکاران ادامه دارد. اهم فعالیت های مدیریت

گذری بر ضرورت تجهیزات مدرن در آموزش های فنی و حرفه ای

جوانان علاقه مند و نیازهای آموزشی

محمد حسینی

این سؤال و حسرت بود و بود تا سال ۱۳۷۹ که رقابت های مهارتی در حرف و مشاغلی که برایمان خیلی عادی و روزمره بود شکل گرفت. جوانان آمدند و از رشته هایی به قدمت خیاطی و قالیبافی گرفته تا رشته های مدرنی مثل فناوری اطلاعات خود را مورد آزمایش قرار دادند. این مسابقات از آن پس همه ساله برگزار شد و برای گسترش و توسعه آن در همه جای کشور، مسابقات در سه سطح شهرستانی، استانی و ملی برگزار می شود. حالا دیگر در دورافتاده ترین روستاهای ایران اگر جوانی در حرفه ای مهارت دارد می تواند خود را به دیگران معرفی کند و استعداد و توانایی اش را به رخ کسانی بکشد

گفتند، برایم سؤال بود که حرفه گرایان و اهالی عمل جایگاهشان کجاست؟ آن جوان هنرمند نجار و درودگر، یا آن تعمیرکار درجه یک لوازم برقی و الکترونیکی و خیلی های دیگر، در کجا مورد تقدیر و توجه قرار می گیرند؟

سالهای پیش وقتی جوانان مستعد و صاحب علم و دانش کشورمان را می دیدم که با مدال های رنگین به سالن انتظار فرودگاه می آمدند و روی دست تا منزلشان هدایت می شدند و همه از افتخار آفرینی های این جوانان بی نظیر در رشته هایی مثل ریاضی، فیزیک، شیمی و... می

که امکان توسعه منابع انسانی شان تنها از طریق آموزش های استاندارد شده مهارتی محقق می شود.

این رویکرد اگر در شرایط وجود امکانات آموزشی لازم هدایت شود و از سوی سازمان پاسخگویی مناسب در خصوص این نیازهای آموزشی به متقاضیان ارایه گردد تحول عظیمی را در بحث توسعه منابع انسانی و نیروهای کارآمد شاهد خواهیم بود.

این امکانات و تجهیزاتی که از آن یاد می شود همان موضوعی است که نفرات اعزامی تیم کشورمان به مسابقات جهانی از آن گله داشتند.

در سال های پیشین اکثر آنها اصلی ترین مشکل شان را آشنا نبودن با فناوری های نوین رشته خود در هنگام برگزاری مسابقات می دانستند.

امیدواریم با تدابیری که اندیشیده شده است در سی و نهمین دوره مسابقات ملی مهارت که در پائیز سالجاری در ژاپن برگزار می شود این کمبود رانفرات اعزامی ما احساس نکنند. و این مسئله مقدمه ای باشد برای تجهیز کلیه مراکز آموزش فنی و حرفه ای سراسر کشور به تجهیزات آموزشی مدرن.

آمد. حالا که هشتمین دوره آن با کوله باری از تجارب دوره های پیشین برگزار شده است، مسیری جالب توجه را نه تنها برای برگزیدگان این رقابت ها گشوده است بلکه برای همه آنهایی که با این رقابتها آشنا شدند زمینه تفکر در حرفه و شغل شان را نیز در همه ابعاد فراهم کرده است.

این امکان از زمانی که تیم مهارتی جمهوری اسلامی ایران پس از پیروزی انقلاب برای اولین بار در سال ۲۰۰۱ میلادی به سی و ششمین دوره مسابقات جهانی مهارت در سئول کره جنوبی اعزام شد، شکل دیگری یافت.

انجا بود که آشنایی با استانداردهای جهانی، اهالی آموزش های فنی و حرفه ای را به تفکر، برنامه ریزی و حرکت شتابان واداشت تا در عرصه آموزش های مهارتی نگاه محدودی نداشته باشند. این نگاه مسلماً پس از چند سال به جامعه منتقل شد و این روزها اثرات حضور ایران در مجامع مهارتی بین المللی را شاهد هستیم که نتیجه آن حرکت صنایع کشور مطابق استانداردهای جهانی است.

حالا دیگر علاوه بر کمیت هر صاحب حرفه ای در جستجوی کیفیت و بهره وری است و صاحبان حرفه و مشاغل دریافته اند

که خیلی اهل تئوری هستند. مسابقات مهارت باعث انگیزه مضاعف برای کسانی شد که مسیر آکادمیک را برای ترقی و رشد در زندگی شان انتخاب نکردند. باعث شد آنهایی که اهل عمل هستند و امور جاری جامعه نیازمند توانایی های آنهاست به حرفه و شغل شان بیشتر علاقمند شوند.

اصلاً بعد از بحران پشت میزنشینی و بیکاری قشر عظیم تحصیل کرده در کشور خانواده هایی که نگران شغل آینده فرزندانشان بودند، مسیری را برای اشتغال آنان جستجو می کردند. سعی می کردند مشورت کنند تا بهترین راه را برای فرزندانشان پیدا کنند. کمی پیش تر همه راهها به کنکور ختم می شد. کنکور به عنوان سدی بزرگ همت جوانان را خرج می کرد تا آنها پس از پشت سرگذشتن آن، تمام شور و توان شان را از دست بدهند و آنهایی که پندار موفقیت بعد از قبول شدن در کنکور را در سر داشتند دست از تلاش برداشتنند.

اما بسط و گسترش فرهنگ مهارت آموزی در جامعه در کنار این درک اجتماعی که دانشگاه همه چیز چیست شرایط جدیدی را برای جامعه رقم زد.

حالا دیگر تلفن گویای ۱۶۷ سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور مدام زنگ می زند و مردم در مورد اینکه آموزش فنی و حرفه ای در کجاها چه رشته هایی برای آموزش دارد، اطلاعات می خواهند.

گاهی اوقات هم از ۱۶۷ نتیجه نمی گیرند و به روابط عمومی زنگ می زنند که برای فلان رشته چرا در فلان شهر آموزش ندارید؟

و حق با آنهاست. در شرایطی که جامعه به این نتیجه رسیده است که باید در حرف و مشاغل مورد نیاز بازار کار مهارت بیاموزد، نبود امکانات آموزشی جای بحث فراوان دارد.

هر چند در مرحله ای هستیم که تحولی عظیم در حال رخ دادن است و ظرفیت آموزشی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بصورت تصاعدی در حال افزایش می باشد اما شرایط کنونی جامعه، اهمیت توجه به آموزش های مهارتی را ضروری نشان می دهد. از مسابقات ملی مهارت حرف هایی به میان

میلاد پور نور شیر بیشه ایمان فرخنده باد

عبادت علی (ع)

همزمان با برپایی جشن های بزرگ مذهبی و ملی در سراسر کشور در میلاد امیر مومنان علی (ع) در سال ۱۳۸۶، این روز برای خانواده بزرگ سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور جشنی دیگر و توأم با شادی و شادمانی مضاعف خواهد بود. سیزدهم رجب سالروز ولادت حضرت امیر (ع) در سال جاری مقارن شده است با ششم مرداد، روز ملی مهارت و ترویج آموزش های فنی و حرفه ای که این تقارن زیبا را به فال نیک می گیریم و امیدواریم با درک ذره ای از آن بیکران در مسیری روشن به آینده ای متعالی دست یابیم. بی گمان اگر آنچه در سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور توسط کارکنان آن انجام می شود منطبق بر موازین دین مبین اسلام و پیروی از کلام وحی و ائمه معصومین (ع) باشد تعالی و پیشرفت قرین خواهد بود. مطلب حاضر به شیوه عبادت حضرت علی (ع) که وسعت بی انتهای داشته است می پردازد.

اگر عبادت را به معنی طی طریق بر اساس فرمان مولا بدانیم، علی (ع) آن سالک گوش به فرمان، و خدا ولی و مولای اوست و او همه عمر را در سیر و سلوک الی الله گذرانده است. لحظه ای در زندگی علی علیه السلام سراغ نداریم که در آن هوای شخصی بر او غالب شده و از طریق بندگی خارج شده باشد. هیچگاه برای او پیش نیامد که هوای خود را بر دستورات خدای خود غلبه دهد. از روزی که اسلام را پذیرفت تا آن روز که با فرقی خونین سر بر بالش خاک نهاد در راه اسلام و مردم روزگار گذراند. عمری را سپری کرد اغلب در گرسنگی، روزه داری، جهاد فی سبیل الله، خدمت به خلق خدا و اعتلای کلمه توحید. روزهایش به کوشش و تلاش و شبهایش به مناجات و بیداری و اشک ریزی گذشت و الحق از معدود انسانهایی بود که کمترین بهره را از زندگی گرفته و بیشترین بازدهی را عرضه کرده است.

بزرگترین شان علی علیه السلام بندگی خداست و همین افتخار او را کافی است. خود می فرمود: خداوندا مرا این عزت بس است که بنده توام و مرا این افتخار کافی است که تورب منی. او در عبادت چنان اوج می گرفت، که می توان گفت از جهان و آنچه در آن است غافل می شد و برای بسیاری از مردم این باور نکردنی است که در حال نماز تیر از پایش بدر آوردند و او از دردش ننالد و حتی بگوید که متوجه آن نبودم مگر ممکن است یک انسان از نظر اوج روحی و کمالات نفسانی تا این درجه به پیش رود؟

او از معدود افرادی است که در حیات این جهانی عشق و اخلاص را توأم ساخته‌اند و با معجونى از آن خود را سیراب می‌نموده‌اند. در اخلاص او این بس که در شب هجرت بدون اینکه احدی را یاور خود سازد و یا به آنها بگوید هوای او را داشته باشند در بستر پیامبر صلی الله علیه و آله خوابید و سر دشمنان را به خود گرم داشت تا دشمن به تعقیب پیامبر صلی الله علیه و آله نپردازد و او فارغ البال بتواند طى مسافت کند.

خلوص او شگفت‌انگیز است. در جنگی که خصم آن را طراحی و علی علیه السلام را به شرکت در آن و مقابله با آنان مجبور کرده بود فرمود: خداوندا تو می‌دانی، آنچه را در این مبارزه انجام داده‌ایم به خاطر حکومت و سلطنت و جلب منافع مادی نبود، بلکه به این خاطر بود که حقایق و نشانه‌های آیین تو را به حال اول باز گردانیم و در زمین تو اصلاح کنیم تا بندگان ستم‌دیده تو در پناه امنیت دینی تو زندگی کنند و قوانین تعطیل شده تو اجرا گردد.

علی علیه السلام از هنگام تولدش به یاد خدا بود، و با قرآن و ذکر خدا و خواندن کتاب‌های آسمانی زندگی‌اش را شروع کرد، و طبق روایات و نقل اصحابش، پس از ضربت مسموم «ابن ملجم مرادی» نیز پیوسته مشغول مناجات با خدا بوده است. بنابراین آغاز و فرجام زندگی آن حضرت همراه با یاد خدا بوده، و تاریخ زندگی آن حضرت نیز حاکی است که در هیچ عمل، کار، تلاش، جنگ و جهاد... هم این حالت را از دست نداد، و با ذکر و یاد معبودش می‌زیست!!

علی علیه السلام با عشق و حب قلبی خدا را عبادت میکرد زیرا عبادت او برای رفع تکلیف نبود بلکه او محب حقیقی بود و جز جمال دلربای حقیقت چیزی در نظرش جلوه‌گر نمی‌شد.

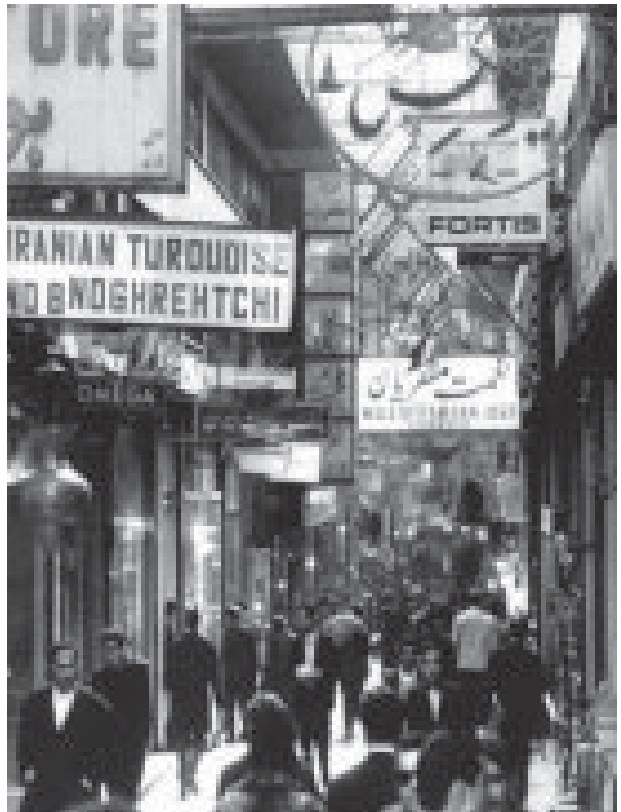
علی علیه السلام هنگامیکه مناجات می‌کرد و مشغول نماز می‌شد گوشش نمی‌شنید و چشمش نمی‌دید و زمین و آسمان، دنیا و مافی‌ها از خاطرش فراموش می‌شد و با تمام وجود توجه خود را به مبدا حقیقت معطوف می‌داشت.

عبادت علی علیه السلام منحصر به نماز و روزه و انجام سایر فرایض مذهبی نبود بلکه تمام حرکات و سکنات او عبادت بود زیرا در حدیث آمده است که (انما الاعمال بالنیات) و چون نیت آن جناب در تمام حرکات و سکناتش ابتغاء مرضات الله بود لذا تمام اعمال و اقوال او در همه حال عبادت خدا محسوب می‌شود و این خود یکی از موجبات تفوق و فضیلت وی بر همگان می‌باشد.

علی (ع) شخصیتی است که میدانهای جنگ را می‌آراید، میدان‌های سیاست را می‌آراید، نزدیک به پنج سال بر بزرگ‌ترین کشورهای آنروز دنیا حکومت می‌کند، ولی با آن همه کار و مشغله که همه وقت انسان را به خودش مشغول می‌کند عبادتی در بالاترین حد ممکن دارد. در چنین مواردی انسان‌های یک بعدی می‌گویند: در راه خدا کار می‌کنیم و کارمان برای خداست پس دعا و عبادت ما همین کار ماست. ولی علی (ع) این کارها را دارد و در بسیاری از شبها هزار رکعت نماز هم می‌خواند. زمان پیامبر (ص) او یک جوان انقلابی و همه‌کاره در میدان‌های مختلف است. همیشه مشغول است و وقت خالی ندارد. اما همان روزها وقتی نشستند و گفتند در بین اصحاب، عبادت چه کسی از همه بیشتر است؟ ابودرداء گفت: علی (ع). گفتند: چطور؟ نمونه و مثال آورد و همه راقانع نمود. زمان خلافت هم باز بیشترین عبادت را دارد، بطوریکه امام چهارم که خود زین العابدین و سید الساجدین است در مورد عبادت ایشان فرمود: و من یطیق هذا؟ (چه کسی طاقت چنین اعمالی را دارد؟)

از سوی دیگر از دیدگاه امیرالمؤمنین بسیاری عبادات بی‌حاصل است. چه بسیار انسان روزه داری که بهره‌ای جز گرسنگی و تشنگی از روزه داری خود ندارد. و چه بسا شب زنده داری که از شب زنده داری چیزی جز رنج و بی‌خوابی به دست نیآورد! از این رو علاوه بر پرهیز از آفات عبادت همچون ریا، امام علی (ع) یکی از لوازم روی آوردن به مستحبات را نشاط روحی می‌دانند.

مهارت گذشته، حال و آینده

دکتر مجید محمدی حسین آبادی و همکاران

پیشینه مهارت در تاریخ ایران

از ابتدای پیدایش بشر، تلاش برای زنده ماندن و رفع حوائج اولیه، انسان را که هوشمندترین مخلوق خداوند است به سمت تسخیر محیط زندگی خود با استفاده از قدرت عقل و جسم سوق داده است. به همین دلیل فراگیری مهارت های عمومی زندگی در دوره باستان به عنوان ضرورت حیاتی ارزش پیدا کرده است. آموزش اینگونه مهارت ها از محیط طبیعی خانواده، کهن سالان و پیران قوم و عشیره سرچشمه گرفته است. در ایران باستان، به تدریج مهارت اندوزی در کنار نقش حیاتی خود، نقش اجتماعی و انتقال ارزش های قومی را به خود گرفته است. این دگرگونی، مبین جایگاه خاص ارزش های اجتماعی و رجحان آن بر نیاز های فردی در دیدگاه ایرانیان باستان است. به طور کل، انتقال مهارت در ایران باستان از طریق سینه به سینه و زبانی صورت می گرفت. آموزش مقدماتی تا سن ۱۵ سالگی و آموزش تکمیلی حداکثر تا سن ۲۵ سالگی زیر نظر دانشمندان، هیربدان و دستورن انجام می شده است و از این طریق، مهارت ها و علوم و فنون انتقال می یافته و جوانان به جرگه مردان کامل وارد می شدند.

در خصوص وضعیت آموزش مهارت در دوره مادها هیچ اطلاعی در دست نیست. زیرا که نه سنگ نبشته ای از آنان تاکنون کشف شده و نه از یونانی ها و یا ملل دیگر در این زمینه

اطلاعات جامعی بدست آمده است. ولی آنچه از کیفیت زندگی مادها می توان استنباط نمود این است که آنان مطمئناً دارای ساختار و یا سازمان هایی جهت تعلیم و تربیت بوده اند. همچنانکه «دیاکونوف» معتقد است سرزمین ماد در قرون ۸ و ۷ قبل از میلاد، از کانون هایی بوده که از آنجا آموزش مفاهیم انتشار یافته است.

در دوره هخامنشی، آموزش رسمی ویژه روحانیون زرتشتی «موبدان» و شاهزادگان و دولتمردان بود. لیکن چون در آیین زرتشت آموزش علم و مهارت به مانند زندگی مهم شمرده شده بود، مردم، اخلاق و مهارت های سودمند را به فرزندان خود آموزش می دادند. در آن زمان آتشکده ها جایگاه رسمی آموزش بودند. «گزنفون» مورخ یونانی در کتاب «کوروش نامه» می نویسد: در دوره هخامنشی اطفال به مکتب می رفتند و روسا و مراقبان شان اکثر اوقات روز مراقب حال آن ها بودند و قضاوت و عدالت را میان آنان مجری می داشتند. همچنین، نوجوانان تا حدود ۱۶ تا ۱۷ سالگی مهارت های مختلف نظیر اعتدال مزاج، اطلاعات، وظیفه شناسی، تیراندازی و پرتاب نیزه را می آموختند. از سوی دیگر، «هردو» اذعان می دارد که دوره تربیت کودکان در ایران عصر هخامنشی بین ۵ تا ۲۵ سالگی بود و سه مهارت مهم به آنان آموخته می شد: اسب سواری، تیراندازی و راستگویی.

در دوره اشکانیان، آموزش مهارت به طور

عمده به ایجاد توانایی در سوارکاری و جنگجویی محدود می شد. همچنین از دیگر علوم و فنونی که در این دوره آموزش داده می شد می توان به علوم دینی، خواندن و نوشتن، حساب، علم الاشیاء و کشاورزی اشاره نمود. البته لازم به ذکر است اشکانیان به سان هخامنشیان در روش تدریس به جنبه های عملی و مهارتی آموزش توجه ویژه داشتند.

در دوره ساسانیان، به علت ارتباط و انتقال فکری بیشتر میان ایران و یونان و روم، حکمت عملی به تدریج جای خود را به حکمت نظری داد که همین مسئله بعد ها سبب شکوفایی فلسفه و دانش در عصر اسلامی شده است.

«کریستن سن» در کتاب ایران در زمان ساسانیان می نویسد: از مهم ترین علوم و فنونی که در دوره ساسانیان بدان پرداخته می شد می توان به ادبیات، تاریخ، فن بیان، اسب سواری، تیراندازی، نیزه بازی، موسیقی و سرود، ستاره شناسی، شطرنج و غیره اشاره نمود.

با ظهور اسلام در ایران نظام آموزشی متأثر از تعالیم مذهبی جایگاه ویژه ای را اتخاذ کرد و به تبع آن آموزش مهارت در قالب نظام استاد شاگردی جلوه ای تازه یافت. در این نظام کار و فعالیت روزانه شاگرد با زندگی شبانه او پیوند می خورد و شاگرد در خارج از کارگاه نیز تحت تأثیر تعالیم استاد خود بود. حمایت از مهارت اندوزی در دوره اسلامی بحدی است که در دوران

خلافت عباسیان برای رونق بخشی به یک مهارت خاص دولت تسهیلات ویژه فراهم می آورد. بطور مثال شمشیر سازان اصفهان از مالیات معاف شدند و این حرفه در آن دیار شهرت یافت.

با هجوم مغول آموزش مهارت در حوزه فنون جنگی محصور شد و به تدریج با غلبه فرهنگ ایرانی بر فرهنگ مهاجمین، به یمن نفوذ نخبگان ایرانی در ساختار قدرت مجدداً آموزش مهارت و فنون جدید که ترکیبی از چند ملیت بود در سطحی گسترده احیاء گردید.

آموزش مهارت در طی ادوار بعد خصوصاً دوره صفوی از شکوفایی ویژه ای برخوردار گشت و تا عصر حاضر نشیب و فرازهای گوناگونی را پشت سر گذاشته است که پرداختن به کلیه زوایای آن در این مجال میسر نیست.

جایگاه مهارت در ادیان توحیدی

از دیدگاه مکاتب الهی و ادیان توحیدی اساساً کار و تلاش محدود به فعالیت در جهت آسایش دنیوی نمی شود بلکه فضایل اخلاقی و تکامل ابعاد معنوی نیز در دامنه تعریف کار قرار گرفته و جلب رضایت خداوند، خدمت به خلق و کسب رزق و روزی حلال معیار ارزش گذاری یک حرفه یا مهارت است. با این وجود از منظر ادیان توحیدی انسان سالم انسانی است که برای گذراندن زندگی خود دارای مهارت و آگاهی لازم است. به نحوی که بدون استثناء انبیای الهی برای امرار معاش خود حداقل در یک حرفه خاص مهارت داشتند.

در آئین یهود مهارت در کار به عنوان یک شاخص مهم در تورات وجود دارد و بر آن تأکید شده است:

« پس موسی، بصل ثیل و اهللاب و تمام صنعتگرانی که خداوند به آنان مهارت بخشیده و مایل به خدمت بودند را احضار کرد تا مشغول کار شوند.»

همچنین در کتاب تورات به مشاغل مهمی که مورد نیاز عامه مردم بوده اشاره شده است. از آن جمله می توان به نخ ریزی، پارچه بافی، تور بافی، ماهی گیری، نجاری، کشتی سازی و... اشاره نمود.

در سفر پیدایش تورات آمده است:

«صندوقی از چوب اقاچیا بساز که درازای آن ۱۲۵ سانتی متر و پهنا و بلندی آن هر کدام ۷۵ سانتی متر باشد. بیرون و درون آن را از طلای خالص بپوشان و نواری از طلا دور لبه آن بکش. یک میز از چوب اقاچیا درست کن به درازای ۱ متر و به پهنای ۰/۵ متر و بلندی ۷۵ سانتی متر. یک چراغدان از طلای خالص درست کن. پایه و بدنه آن باید یکپارچه و از طلای خالص باشد و نقش گل های روی آن که شامل کاسه برگ و غنچه است نیز از جنس طلا باشد. خیمه عبادت را با ۱۰ پرده از کتان لطیف و ریز باف و نخ های آبی، ارغوانی و قرمز درست کن. قربانگاه را از چوب اقاچیا بساز، به شکل چهار گوشه که طول هر ضلع ۲/۵ متر و بلندیش ۷۵ متر باشد.»

یا در جای دیگر از این کتاب آمده است: «اما تو ای نوح با چوب درخت سرو یک کشتی بساز و در آن اتاق هایی درست کن. درزها و شکاف های کشتی را با قیر بپوشان. آن را طوری بساز که طولش سیصد ذراع، عرضش پنجاه ذراع و ارتفاع آن سی ذراع باشد. یک ذراع پایین تر از سقف، پنجره ای برای روشنایی بساز. در داخل آن سه طبقه بنا کن و در ورودی کشتی را در پهلوئی آن بگذار.»

از جملات و عبارات می توان استنباط کرد جایگاه مهارت و آموزش آن بحدی رفیع است که بخشی از کلام خداوند صریحاً و دقیقاً به جزئیات انجام یک مهارت ویژه اختصاص داده شده است که البته جای تأمل بسیار است.

حتی در آیین زرتشت مردم ایران به پیروی از گفتار حکیمانه وی، یعنی پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک، اخلاق و

مهارت های سودمند را به فرزندان خود آموزش می دادند. در آن زمان آتشکده ها جایگاه رسمی آموزش بودند و موبدان علاوه بر درس های مذهبی، سایر مهارت ها را نیز آموزش می دادند.

جای تردید نیست که همه ادیان الهی جایگاه ویژه ای را برای آموزش علوم و فنون مورد نیاز بشر و کسب مهارت های سالم زیستن قابل بوده اند.

جایگاه مهارت در اسلام و سیره معصومین (ع)

دین مبین اسلام همسو با سایر ادیان توحیدی سعادت دنیوی را لازمه و مقدمه سعادت اخروی می داند. بنحوی که پیامبر عظیم الشان اسلام دنیا را مزرعه آخرت عنوان می فرماید. به همین سبب، کار و تلاش و کسب مهارت های تأمین معاش را برای هر مسلمان ضروری می داند و در علم اندوزی و مهارت اندوزی مرزها را در می نوردد. اسلام با محوریت قرار دادن رضایت خداوند در همه امور به تربیت همه جانبه فرد معتقد است. فردی که دست و دل و فکر و زبان او با هم تربیت شوند. به بیان دیگر، هم کار و هنر بداند، هم از تعادل عاطفی برخوردار باشد، هم بتواند درست و منطقی بیندیشد و داوری کند و هم از سر صدق و معرفت سخن بگوید.

در قرآن کریم، بارها به اهمیت و ارزش کار و نقش مهارت در کار و زندگی بشریت اشاره شده است. در آیه ۴۴ سوره مبارکه نمل به قصر حضرت سلیمان اشاره شده است که حیاط آن با شیشه های بلورین مفروش گردیده و این کار آنقدر با مهارت انجام شده که ملکه سبا هنگام ورود به آنجا فکر می کرد حیاط را آب فرا گرفته

است و قصد عبور از آب را داشت، لیکن متوجه شد که با شیشه، فرش شده است. در این آیه به صراحت به ذوب شیشه و استعمال آن اشاره شده است.

همچنین، در آیه ۹۶ سوره کهف به ساختن سد و ذوب فلزاتی مثل آهن و مس اشاره شده است. خداوند در این آیه از زبان ذوالقرنین می فرماید: «قطعاً بزرگ آهن برای من بیاورید و آن ها روی هم بچینید تا کاملاً» میان دو کوه را بپوشاند. سپس آتش در اطراف آن بیفروزید و در آتش بدمید. آن ها در آتش دمیدند تا آهن سرخ و گداخته شد. آنگاه گفت: اکنون مس ذوب شده بیاورید و روی آن بریزید».

از آنجائیکه واژه مهارت از ادبیات عرب به زبان فارسی وارد شده و در متون عربی نیز مهارت بعنوان فن صحیح انجام کار شناخته شده لذا در متون اسلامی اعم از کلام خداوند متعال، احادیث شریف نبوی (ص) و ائمه معصومین (ع) که همه عربی می باشند هر جاسخن از کسب علم به میان آمده مفهوم مهارت اندوزی را نیز شامل شده و هر گاه از جایگاه ارزشمند کار یادمی شود شأن مهارت نیز ملحوظ شده است.

توصیه به کسب علوم به کرات در احادیث شریف نبوی و روایات مشاهده می شود. در زیر به چند حدیث نبوی که به کسب علم و دانش و مهارت سفارش اکید نموده است اشاره می نمائیم: «دانش گم گشته مومن است، هر گاه سخنی آموخت، سخن دیگری مطلوب او گردد».

«دانش، مایه حیات اسلام و ستون دین است و هر کسی دانشی بیاموزد، خداوند پاداش او را کامل می کند و هر کس دانش بیاموزد و بدان عمل کند، خداوند به او آنچه را که نمی داند یاد می دهد».

«دانش از عبادت بهتر است. معیار دینداری در میزان ترس از خدا است و دانشمند حقیقی کسی است که به علم خود عمل کند».

امام علی (ع) در اهمیت و نقش علم و دانش در پیشرفت زندگی بشریت می فرماید:

«علم بدون عمل، وبال صاحب علم است».

«علم بهتر از مال و ثروت است: زیرا علم تورا حراست و نگهداری می کند، در حالی که ثروت و مال را تو باید نگهداری کنی».

«علم و عمل به هم نزدیکند. پس، کسی که

عالم باشد، عمل می کند».

«بهترین علم آن است که با عمل همراه باشد».

«برترین علم، علمی است که در جوارح و ارکان بدن ظاهر شود».

«اندکی علم اگر با عمل توام باشد بهتر از زیادی آن بدون عمل است».

امام علی (ع) در جایی دیگر می فرماید: «عقل کسی است که ساخته های خود را نیکو کرده و کوشش خود را در جای خود بکار برد».

ایشان در جایی دیگر فرموده اند: «عمل ها و انجام کارها به آگاهی آن بستگی دارد».

ائمه علیهم السلام نیز همچون انبیاء و سایر اولیاء هر کدام علاوه بر مقامات شامخ زبانی و آسمانی دارای فنون و مهارتهای چشمگیر زمینی نیز بوده اند. امیر المومنین (ع) و فرزندان مکرمشان در مهارتهای زراعی و جنگی مثال زدنی بوده اند.

امام سجاد (ع) هم چون جد بزرگوارش به کار کشاورزی اشتغال داشت. قریب ۵۰۰ نخل داشت که به آن رسیدگی می کرد. صبح زود جهت انجام کار از خانه خارج می شد و این امر را

چون عبادت می دانست. بجز تأمین زندگی خود و خانواده اش قریب به یکصد خانوار از مستمندان مدینه بی آنکه کسی بداند تحت پوشش او بودند و تنها زمانی که از دیارفت از این امر اطلاع یافتند. از اقدام به کار حلال هر چه باشد ابایی نداشت و حتی بنا به قولی در بعضی از سفرها به طور ناشناس به کاروانیان خدمت می کرد.

امام محمد باقر (ع) هم به کار کشاورزی علاقه مند بود و با جد و جهد بدان همت می گماشت. نهر آب ایجاد می کرد، کشاورزی می کرد و در عین حال به این فعالیت هایش مفتخر بود. ماجرای ملاقات محمد بن منکدر با آن حضرت در حالی که در مزرعه ای اطراف مدینه بشدت مشغول بکار بود و عرق می ریخت، معروف است. او در پاسخ منکدر که نصیحت می کرد چرا شیخی از شیوخ قریش این گونه در طلب دنیا می کوشد، فرمود: این کار عبادت است و اگر در این حال از دنیا بروم، در حال اطاعت خداوند از دنیا رفته ام. بعضی از ائمه (ع) به کار دامداری نیز اشتغال داشته اند و از این طریق گذران زندگی می کرده اند.

کوشش برای کسب حلال است به نحوی که نتایج آن بجز خود فرد عاید جامعه هم بشود. نکته مهم این است که آن حضرات کار و کسب مهارت را نوعی عبادت تلقی می کرده اند. عبادتی که نتیجه آن فردی نیست بلکه جامعه ای را منتفع می کند.

جایگاه مهارت در دیدگاه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

یکی از شاخص ترین رهبران سده بیستم که عمیقاً به آموزش به عنوان محور رشد و پویایی یک جامعه معتقد بوده حضرت امام خمینی (ره) بوده است. ایشان در خصوص ضرورت و توجه مسئولان به آموزش بعنوان رکن اساسی پیشرفت جامعه تاکید فراوانی نموده اند. در فرازی از سخنان ایشان در توصیه به جوانان سرزمین ایران می فرمایند: «دانش های فنی مورد نیاز کشورهای اسلامی را فرا بگیرید».

چنین نگاهی به آموزش در جایجای نگاه و سیره بزرگان انقلاب دیده می شود. برخی از پندها و حکمتهای حضرت امام (ره) که در کتاب قصار به همت موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) منتشر شده چنین آمده است: «بدون شک اگر این امکان فراهم بود تا تمام لحظه های زندگی ایشان را مدون و منتشر کنیم لحظات ناب بسیاری را می توان یافت که در آن این عالم عرفانی و عظیم الشان اهمیت دانش، آموزش و فنون مختلف را اشاره کرده باشند».

«زندگی زیر چتر علم و آگاهی آنقدر شیرین، و انس با کتاب و قلم و اندوخته ها آنقدر خاطره آفرین و پایدار است، که همه تلخی ها و ناکامی های دیگر را از یاد می برد».

«اگر کشور ما علم را بیاموزد، ادب را بیاموزد، جهت یابی علم و عمل را بیاموزد، هیچ قدرتی نمی تواند بر او حکومت کند».

«انسان تا آخر عمرش هم به علم احتیاج دارد و هم به آموزش و پرورش، هیچ انسانی نیست که مستغنی از علم باشد، و مستغنی از پرورش و تربیت».

«علم و عمل، علم و تعهد، به منزله دو بال هستند که با هم می توانند به مراتب ترقی و تعالیم برسند».

«وای به حال طالب علمی که علوم در قلب او کدورت و ظلمت آورد».

تجارت کنند. اما هیچ گاه بیش از سود متعارف، چیزی نمی پذیرفتند و در صورتی که بیش از سود معمول تجارت عرضه می شد آن را رد می کردند.

شیخ طوسی با نقل روایتی از امام صادق (ع) تصریح می کند که آن حضرت از فعالیت تجاری در پی کسب منفعت و سود نبود بلکه راکد ماندن سرمایه را جایز نمی دانست و اعتقاد داشت که سرمایه باید در گردش باشد و از این رهگذر هم افرادی به اشتغال بپردازند و هم منفعتی به صاحب سرمایه و جامعه برسد اما تأکید اصلی آنحضرت هم مانند اجداد بزرگوارش بر کسب حلال بود. می فرمود: کسب حلال از شمشیر زدن هم سخت تر است.

امام موسی بن جعفر (ع) هم مانند اجدادش به کار کشاورزی اشتغال داشت. او هم مانند پدرانش به سختی کار می کرد. باغی داشت که در آن خرما پرورش می داد و از فروش میوه این باغ هزینه زندگی خود، خانواده و اطرافیانش را فراهم می کرد. بر فروش محصول باغ و پرهیز از ذخیره مایحتاج زندگی و خرید روز به روز اقلام مورد نیاز زندگی اصرار می ورزید. این موضع امام می تواند دستورالعمل روشنی برای مصرف مطلوب باشد.

امامان بعد هم در ادواری که حکومت ها برای آنان مزاحمتی ایجاد نمی کردند به شیوه اجداد خود در مدینه به کار کشاورزی، باغداری و گله داری می پرداختند و اگر سرمایه ای برایشان فراهم می شد آن را در امور تجاری مورد استفاده قرار می دادند. امامان پس از امام موسی کاظم (ع)، مخصوصاً از زمانی که امام رضا (ع) اجباراً به مرو برده شد عموماً تحت نظر حکومت بودند و مزاحمت صاحبان قدرت آنان را از فعالیت مستمر و مداوم در امور کشاورزی یا باغداری و گله داری باز می داشت. اما زمانی که مجالی برایشان فراهم می شد از پرداختن به این امور غافل نمی شدند. در زندگانی امام جواد (ع)، امام هادی (ع) و امام عسگری (ع) هم می توان شواهدی را یافت که دلالت بر علاقه مندی این بزرگواران به فعالیتهایی دارد که بدان اشاره شد. به هر حال وجه ممیزه و مشخصه زندگی ائمه معصومین (ع) تأکید بر کار سخت به جهت خودکفایی و استقلال و بی نیازی از دیگران و

امام صادق (ع) به کار کشاورزی رغبت داشت و شخصاً بیل به دست می گرفت و آبیاری می کرد و از سختی کار نمی گریخت و گرما و سرما برایش تفاوتی نداشت. می فرمود: دوست دارم خداوند مرا چنین ببیند که با دست خود کار می کنم و با زحمت روزی حلال به دست می آورم. همچنین امام صادق (ع) می فرمایند: «هر صاحب حرفه و صنعتی نیاز به ۳ امر اساسی دارد: علم و آگاهی کافی نسبت به صنعت مربوطه (مهارت در کار)، رعایت امانت در کار و برخورد صحیح و درست با کارفرمای خود».

در جایی دیگر می فرمایند: «اقدام کننده به کار بدون بصیرت و آگاهی همانند کسی است که به راه کج می رود و هر چه تندتر رود، از مقصد دور تر گردد». در کنار فعالیت کشاورزی و پرورش درختان خرما آن حضرت گاهی به فعالیت تجاری هم می پرداخت. اینکه ائمه (ع) شخصاً به سفر می رفتند و تجارت می کردند در منابع دیده نمی شود. اما مستند است که از سرمایه خویش را به تجار امین می سپردند و یا کارگزارانی استخدام می کردند تا با سرمایه ایشان

از دیدگاه مقام معظم رهبری، کار و تلاش یک ارزش است و هر کسی که برای امرار معاش خویش و رفع نیاز جامعه دست به کاری می زند، باید مورد توجه قرار گیرد و از او بعنوان یک انسان با ارزش یاد گردد. در جایی دیگر به صنعت قالیبافی اشاره کرده و می فرمایند: این هنر، هنر واقعاً خیلی فاخری است. اولاً این یک هنر اصیل ایرانی بسیار ارزشمند و برجسته است. باید این هنر را حفظ کنید، توسعه دهید و هر چه می توانید کیفیت ببخشید و روز به روز ابتکارات بیشتری را در آن بوجود بیاورید. ایشان در جایی دیگر در خصوص اهمیت و نقش آموزش های فنی و حرفه ای می فرمایند: آموزش های فنی و حرفه ای باید توسعه یابد. لازمه افزایش کیفیت تولیدات داخلی و بالا بردن بهره وری، ارتقای آموزش های فنی و حرفه ای و ایجاد زمینه برای ابتکارات کارگران است.

ایشان در جایی دیگر فرموده اند: امروز در کشور ما میدان برای بروز استعدادها و رشد علمی و مهارت فنی و فناوری باز است. در فراز دیگر از بیانات ایشان صریحاً آمده است: علم برای عمل مصداق اتم و اکملش همین کاریست که امروزه فنی و حرفه ای ها می کنند و باید به این پرداخته بشود.

همانگونه که ملاحظه می شود در فرمایشات مقام معظم رهبری نیز واژه هنر و علم به صورت مترادف بار مفهومی مهارت را دارد و جایگاه مهارت و مهارت اندوزی در قالب عبارت آموزش های فنی و حرفه ای مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

منابع در دفتر نشریه موجود است.

”به نیروی شما جوانها باید این مملکت اصلاح شود.“

مقام معظم رهبری نیز در توصیف و اهمیت کار می فرمایند: طرز فکر غلطی که در رژیم گذشته در ایران حاکم بود که علم و صنعت و تکنولوژی و امور فنی به وسیله خارجی ها و غربی ها آماده بشود و بصورت محصول در اختیار، قرار گیرد. ما باید پول و نفت بدهیم و از محصول کار آنها استفاده کنیم. لیکن ما باید علم را یاد بگیریم، برای اینکه خودمان کشور را بسازیم. در میان ما، استعداد و روح خلاقیت زیاد است. این همان ملتی است که تا چند قرن پیش، مشعلدار علم در دنیا بوده است. ما از لحاظ استعداد و توان علمی بالقوه چیزی کم نداریم.

”این جوان هایی که در آتیه باید این مملکت را حفظ کنند، این مملکت را اداره بکنند، اینها باید درست تربیت بشوند و اصلاح بشوند.“

”شما جوانان مسلمان لازم است که در تحقیق و بررسی حقایق اسلام، در زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و غیره اصلتهای اسلامی را در نظر گرفته، و امتیازاتی که اسلام را از همه مکاتب دیگر جدا می سازد فراموش نکنید.“

”شما جوانان برومند، شما محصلین ارجمند که امید من هستید، باید در هر جا که هستید، در هر جایی از ایران که هستید باید بیدار باشید، با بیداری از حقوق خودتان دفاع کنید.“

آموزش داد

روز ملی مهارت و ترویج آموزش های فنی و حرفه ای

روابط عمومی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور